

Programmaverantwoording 2009

**GEMEENSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSDIENST
HOLLANDS NOORDEN**

Inhoud

	pag
Inhoud	2
1 Jaarverslag	
1.1 Beschouwingen over 2009	3
1.1.1 Inleiding	3
1.1.2 Programma JGZ	4
1.1.3 Programma I&M	8
1.1.4 Programma SMGZ	10
1.1.5 Programma GBO	12
1.1.6 Programma Directie & Beleidsstaf	14
1.1.7 Programma Bedrijfsvoering	17
1.1.8 Exploitatieoverzicht 2009	18
1.2 Paragrafen	
1.2.1 Inleiding	19
1.2.2 Weerstandsvermogen	19
1.2.3 Financiering	23
1.2.4 Bedrijfsvoering	23
1.2.5 Onderhoud kapitaalgoederen	25
1.2.6 Rechtmatigheid	25
2 Doelrealisatie	26
3 Jaarrekening	
3.1 Balans per 31 december 2009	
3.1.1 Balans GGD HN + toelichting	30
3.2 Programmarekening over 2009	
3.2.1 Programmarekening GGD HN + toelichting	38
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	
3.3.1 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	50
3.3.2 Grondslagen voor bepaling van het resultaat	52
4 Overige gegevens	
4.1 Accountantsverklaring	54
4.2 Voorstel tot resultaatbestemming	57

1 JAARVERSLAG

1.1 *Beschouwingen over 2009*

1.1.1 *Inleiding*

Als ik iets over het afgelopen jaar moet zeggen, dan is het wel dat er door alle GGD-medewerkers keihard is gewerkt. Het was weer een veelbewogen jaar waarin alle collega's zich voor de volle 100 procent hebben ingezet, ik ben daar ontzettend trots op!

In 2009 mochten we veel nieuwe projecten, medewerkers, taken en verantwoordelijkheden aan ons dienstenpakket toevoegen, zoals de meldpunten OGGZ West-Friesland en Noord-Kennemerland en het team Vangnet en Advies Noord-Kennemerland. We zijn begonnen aan de voorbereidingen voor de overname van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers en op het gebied van opvoedondersteuning hebben we taken en medewerkers overgenomen van Bureau Jeugdzorg. Een mooie blijk van vertrouwen in onze organisatie.

De meeste impact had toch wel de overname van de Jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen. Vanaf 1 januari 2010 neemt de GGD deze zorg over van Evean, Omring en Viva! Zorggroep en is de integratie van de Jeugdgezondheidszorg een feit. Voordat het zover was, moesten er bergen werk verzet worden. Niet alleen ging het om de afstemming van de werkprocessen, maar ook over de overname van de locaties, de verhuizing van medewerkers en het informeren van klanten en partners. Een enorme klus waaraan binnen alle geledingen van de GGD hard is gewerkt. Sinds 1 januari 2010 heeft de GGD er 250 nieuwe collega's bij. De eerste reacties van de nieuwe medewerkers zijn erg positief, zij voelen zich zeer welkom in hun nieuwe organisatie.

Ondertussen stond ook het traject kwaliteitsverbetering uiteraard niet stil. In 2009 zijn, op het proces Jeugdgezondheidszorg na, alle processen binnen de GGD HN in 2009 door een externe partij (Lloyds Ltd) HKZ- gecertificeerd. In 2010 wordt het proces met de certificering van de Jeugdgezondheidszorg voorlopig afgerond, de gehele organisatie is dan gecertificeerd.

Ook de financiën van de GGD hielden dit jaar de gemoederen flink bezig. We zijn geconfronteerd met tegenvallende inkomsten als gevolg van de crisis en met de gevolgen van risico's die tijdens de fusie al voorspeld waren. Als gevolg hiervan moesten onze gemeenten een extra bijdrage leveren. Ik wil hier ons bestuur complimenteren met hun inzet om deze bijdrage te verkrijgen, zodat de GGD weer toe kan werken naar gezondere financiële situatie.

Voor 2010 verwacht ik een iets rustiger jaar zodat er meer tijd is om onze nieuwe werkzaamheden te integreren en beleid te maken voor de toekomst. Het meerjarenbeleidsplan zal een nieuwe richting geven aan de vernieuwde GGD.

Samen met onze medewerkers, partners, het bestuur en inwoners gaan we weer hard werken aan gezond leven!

Nico Plug
Directeur GGD Hollands Noorden

Integrale Jeugdgezondheidszorg 0-19 in één organisatie bij de GGD

In het voorjaar kreeg de GGD de opdracht tot het uitwerken van het model voor alle Jeugdgezondheidszorg in één organisatie bij de GGD. Voorwaarde daarbij was dat de overgang van de JGZ 0-4 budgettair neutraal zou verlopen voor de gemeenten. Vanaf 1 oktober is alles op alles gezet om de overdracht van 250 nieuwe medewerkers per 1-1-2010 voor te bereiden. Er is intensief samengewerkt binnen de GGD en met Omring, Evean en Viva Zorggroep om een goede overdracht op het gebied van personeelsovereenkomsten, ICT-voorzieningen en telefonie, huisvesting en overige facilitaire zaken, interne en externe communicatie, 24-uurs bereikbaarheid, etc. te realiseren.

Medewerkers en gemeenten zijn regelmatig via verschillende nieuwsbrieven en bijeenkomsten geïnformeerd. Zonder overdrijving kunnen we stellen dat met het realiseren van de overgang van de JGZ 0-4 een zeer grote en bijzondere klus is geklaard. Alle betrokken medewerkers hebben daarbij blij gegeven van een enorme inzet, creativiteit, oplossingsgerichtheid, resultaatgerichtheid en een bijzonder groot vermogen tot samenwerking. Per 1 januari 2010 is de JGZ 0-19 een feit en voelen de nieuwe medewerkers zich bijzonder goed ontvangen door de GGD: "als een warm bad"!!!

Uniformering werkwijze bijna afgerond

De werkwijze rondom de contactmomenten in de drie regio's is zo goed als geheel geüniformeerd. Wel wordt vanwege achterstand en vanwege ruimtegebrek op scholen op een aantal plekken in het werkgebied gewogen afgeweken van de uniforme werkwijze. Ook het aanbod seksuele vorming, mondgezondheid, aanpak hoofdluis, aanbod speciaal onderwijs, de teksten voor schoolgidsen en de algemene folder JGZ is nu uniform.

Invoering Digitaal dossier Jeugdgezondheidszorg gestart

Na een zorgvuldig aanbestedingstraject is de keuze voor het systeem gevallen op het systeem Mlcas. In december 2009 is het team Castricum van Viva Zorggroep als eerste overgezet op de nieuwste versie van het Digitaal Dossier Mlcas. In de loop van 2010 zal de JGZ 4-19 volgen.

Op weg naar een eenduidig aanbod Maatwerk JGZ 0-19

De GGD heeft in 2009 ook het hoofdaannemerschap van het maatwerk in West-Friesland overgenomen van Omring, net als in Noord-Kennemerland en de Kop van Noord-Holland vooruitlopend op de integrale JGZ. De maatwerkprojecten omvatten onder meer de projecten Samen Starten, Bemoeizorg in de JGZ, Overbruggingsplan Overgewicht en Videohometraining.

Triple P en ontwikkeling aanbod opvoedondersteuning

In navolging van de regio Noord-Kennemerland hebben per 1-1-2009 de regio's Kop van Noord-Holland en West-Friesland de inhoudelijke projectleiding van Triple P bij de JGZ ondergebracht. Ook hebben de gemeenten Den Helder en Hoorn zich net als de gemeente Alkmaar aangesloten bij de invoering van het project Triple P. Daarmee kan de aanpak Triple P in het hele werkgebied worden ingevoerd onder leiding van de GGD.

In 2009 zijn de opvoedsteunpunten in Noord-Kennemerland en in Den Helder overgeheveld van Bureau Jeugdzorg naar de GGD. Daarmee zijn alle opvoedsteunpunten van Bureau Jeugdzorg in Noord-Holland Noord nu bij de GGD ondergebracht. De opvoedsteunpunten zullen onderdeel gaan uitmaken van het aanbod van het CJG. In dit kader zijn twee medewerkers van Bureau Jeugdzorg, één medewerker van de gemeente Alkmaar en drie medewerkers van Hayat/sector GBO overgekomen naar de sector JGZ.

Tegelijkertijd is dit jaar een start gemaakt met het ordenen van het aanbod aan cursussen en trainingen op het gebied van opgroei- en opvoedondersteuning en het uniform aanbieden van deze activiteiten aan de gemeenten. In 2009 is binnen de GGD het team Opvoedingsondersteuning gestart. Verder vond er veel afstemming plaats met andere organisaties, zoals de Wering en Parlan, rond het aanbod in het kader van de ontwikkelingen van de Centra voor Jeugd en Gezin. Voorbeelden hiervan

zijn de cursussen 'Beter Omgaan met Pubers' die door de GGD zijn georganiseerd in nauwe samenwerking met deze partners.

Verwijsindex Risicojeugd in gebruik (VIR)

Om jongeren/ouders goed te kunnen helpen, is een soepele samenwerking tussen alle partijen in de jeugdketen noodzakelijk. De jeugdketen bestaat uit een groot aantal instanties en professionals, die vaak langs elkaar heen werken en niet van elkaar weten dat ze met dezelfde cliënt werken. De verwijsindex risico's jeugdigen brengt risicomeldingen van hulpverleners, zowel binnen gemeenten als over gemeentegrenzen heen, bij elkaar en informeert hulpverleners onderling over hun betrokkenheid bij jongeren. Dankzij de verwijsindex kunnen hulpverleners elkaar informeren en hun activiteiten op elkaar afstemmen en afspraken maken over zorgcoördinatie.

De eerste fase is in 2009 gerealiseerd, een kleine werkgroep binnen de GGD heeft het basismateriaal voor invoering in een implementatieplan beschreven. In deze fase zijn op 17 december 2009 alle artsen en verpleegkundigen van de JGZ 4-19 jaar geschoold.

Tijdens deze training heeft een verpleegkundige een eerste melding in de verwijsindex gedaan. Verder is er een instantiebeheerder VIR in december 2009 benoemd en geschoold.

Netwerk Jeugdhulpverlening (12-) Castricum:

In 2009 is een jeugdhulpverlening (12-) opgezet in Castricum, als voorlopige voorziening in de aanloop naar een zorgcoördinatiefunctie bij het CJG in Castricum. Een medewerker van Bureau Jeugdzorg is voor de coördinatie van het netwerk gedetacheerd bij de GGD. Pogingen om het netwerk uit te breiden tot 12+, stuiten op gebrek aan participatie vanuit het onderwijs. Dit zal verder worden ontwikkeld door de GGD in de eerste helft van 2010. In de tweede helft van 2010 zullen we starten met het inpassen van het netwerk in het CJG-samenwerkingsverband.

Afstemming met zorgadviesteams onderwijs (ZAT):

In Alkmaar en Heerhugowaard zijn afspraken gemaakt over de samenwerking tussen het onderwijs en de CJG's. In de Kop van Noord-Holland is het hoofdstuk zorgcoördinatie voor het handboek CJG geschreven in samenwerking met vertegenwoordigers vanuit het onderwijs. De concrete afspraken worden het komende jaar verder uitgewerkt. In West-Friesland is eind 2009 een regionale werkgroep gestart, die de koppeling tussen CJG en onderwijs gaat vormgeven.

Meldpunt OGGZ-jeugd West-Friesland:

Op 1 oktober 2009 startte de GGD in opdracht van de gemeenten in West-Friesland en in nauwe samenwerking met de GGZ, Brijder, Parlan en MEE met een meldpunt Jeugd. Dit meldpunt is bedoeld voor professionals die de training 'Leren Signaleren' hebben gevolgd en die signalen van psychosociale en/of verslavingsproblemen bij jongeren hebben opgemerkt. Via het meldpunt moet advies of adequate zorg worden ingezet. Deze activiteiten vinden plaats in het kader van het project Jeugd&Alcohol. In 2010 moet het meldpunt uitgebouwd worden tot een meldpunt voor alle risicojeugd in de regio als onderdeel van de backoffice CJG in West-Friesland.

Geïntegreerde indicatiestelling:

De gemeente Hoorn wil in 2010 op initiatief van de Inspectie voor de Gezondheidszorg een pilotproject starten op het gebied van geïndiceerde indicatiestelling volgens de methode '1 gezin – 1 plan'. De pilot wordt uitgevoerd door organisatie en adviesbureau BMC. De GGD is gevraagd als opdrachtgever voor dit project op te treden. In 2009 vonden hiervoor voorbereidingen plaats.

Traject van vraag naar zorg:

In 2009 heeft de projectleider CJG en beleidsmedewerker jeugd deelgenomen in het Project van vraag naar zorg, een project van Bureau jeugdzorg en de Jeugdhulpverlening, waarbij het accent ligt op de verbetering van de coördinatie. Er is een bijdrage geleverd aan het tot stand brengen van een doorgaande lijn van de zorgcoördinatie functie binnen het CJG en de coördinatie functie voor indicatiestelling en jeugdhulpverlening.

Regionale Aanpak Kindermishandeling (RAAK):

De projectleiders van de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder voor het Raaktraject trekken gezamenlijk op. Om goede afstemming met de ontwikkeling CJG te realiseren nemen beide projectleiders deel aan de regionale stuurgroep ontwikkeling CJG.

Overige CJG ontwikkelingen

- Er is een Programma van Eisen opgesteld voor het CJG in Noord-Holland Noord. Er zijn verschillende modellen van het CJG ontwikkeld en voor zeker 10 gemeenten huisvestingsvisies opgesteld. In de drie regio's zijn verschillende CJG's geopend of zijn de plannen in de afrondende fase.
- Er is een regionale website geopend vooruitlopend op het virtuele CJG, toegankelijk voor het publiek, maar voornamelijk gericht op professionals van gemeenten en gemeenten met informatie over de ontwikkelingen rondom de CJG in de gemeenten van Noord-Holland Noord. Ook wordt er drie keer per jaar een nieuwsbrief uitgegeven. Een regionale werkgroep is bezig geweest met het opstellen van een Programma van Eisen voor het Virtuele CJG, waar naast ketenpartners ook gemeenten aan deel hebben genomen. Momenteel zijn er intensieve gesprekken met de gemeenten over keuze van het digitale instrument.
- Een belangrijke taak van het CJG is de laagdrempelige informatie- en adviesfunctie. Daarom hebben de gemeenten Alkmaar en Heerhugowaard extra middelen beschikbaar gesteld voor het aanstellen van balie/infomedewerkers.
- Als onderdeel van het escalatiemodel zorgcoördinatie moet vormgegeven worden aan de functie van procesregisseur. Deze is door de GGD geworven voor de gemeenten Alkmaar en Heerhugowaard. Ook is er een start gemaakt met het maken van samenwerkingsafspraken tussen deze procesregisseur en de ketenpartners van het CJG.

Eigen Kracht van gezinnen en families versterkt

Een conferentie Eigen Kracht is een bijeenkomst waarin de familie met haar sociale netwerk (ouders, kinderen, familie en anderen die hen nastaan) samen een plan maken over de oplossing van de gesignaleerde problemen. Het kan zowel hulp binnen het netwerk als professionele hulp betreffen. De regie ligt bij degene die in de bijeenkomst centraal staat. Een Eigen Kracht-conferentie is geen vorm van hulpverlening, maar een manier van besluitvorming over de aanpak van de zorgpunten en gewenste hulp door het gezin, waardoor de kans dat (ouders/familie van) kinderen een beroep doen op (langdurige en/of zware vormen van) jeugdzorg kleiner wordt.

De methodiek Eigen Kracht Conferentie is innovatieve en veelbelovende methodiek en wordt nog maar zeer recent uitgevoerd in de regio Noord-Holland Noord. Extra subsidie is hiervoor beschikbaar gesteld door gemeenten en provincie. Er zijn in totaal negen Eigen Kracht-conferenties aangevraagd.

Signalering spraaktaalproblemen bij meertalige kinderen

In de Prachtwijk Overdie in Alkmaar is een pilotproject van start gegaan op twee basisscholen ten behoeve van het vroegtijdige signalering van spraaktaalproblemen bij meertalige kinderen. Doel is te voorkomen dat het leren van de Nederlandse taal stagneert. De kosten van extra inzet van de logopedist worden betaald door de school.

Deelname aan de 5e Landelijke groeistudie

In het voorjaar 2009 is er een bijdrage geleverd aan de verzameling van de data voor de 5e landelijke groeistudie in samenwerking met TNO Leiden en VUmc. Eén van de doktersassistenten heeft de metingen bij de basisschoolleerlingen verricht. In 2010 zullen landelijk de nieuwe groeidiagrammen gepresenteerd worden.

Medische Opvang Asielzoekers

De medewerkers die de medische opvang van asielzoekers uitvoeren zouden per 1-1-2009 bij de GGD wordt ondergebracht. Dit is uitgesteld. Per 1-1-2010 komen drie medewerkers over naar de sector JGZ. Zij zullen werkzaam zijn voor de centra in Den Helder en Alkmaar.

Productiegegevens

	Gepland 2008-2009	Gepland 2009- 2010	Gepland 2009	Prestatie- Indicator	Gerealiseerd	
					Totaal	%
5-6 jarigen onderzoek	7.956	7.606	7781	90%	7.137	92%
7-8 jarigen onderzoek	2.887	7.826	5.356	90%	3.533	66%
10-11 jarigen onderzoek	6.978	8.021	7499	90%	5.681	76%
klas 2VO onderzoek			8215	85%	5.661	69%
SBO/SVO/ SO onderzoek			1200	90%	867	72 %
logopedische screening			3352	90%	3.543	106%
Advies gesprekken logopedie			800	90%	948	119%
aantal opgeroepen kinderen RVP			8.500	100%	8.500	100%
aantal gegeven vaccinaties DTP			8.075	95%	8.087	100%
aantal gegeven vaccinaties BMR			8.075	95%	8.001	99%

Toelichting op verschillen geplande en uitgevoerde productie

Aantal geplande onderzoeken basistakenpakket basisonderwijs 2009

De geplande aantallen van de eerste 3 onderzoeken van het basistakenpakket verschillen per schooljaar '08-'09 en '09-'10 vanwege de uniformering van de JGZ-werkwijze van de voormalige drie GGD'en. Daarom is voor het kalenderjaar 2009 het totaal aantal geplande onderzoeken gebaseerd op de helft van het aantal geplande onderzoeken van het schooljaar '08-'09 en de helft van het aantal geplande onderzoeken van het schooljaar '09-'10. Vanaf 2010 zijn de geplande aantallen bij ongewijzigd beleid weer gelijk aan de aantallen van het lopende schooljaar.

Onderzoeken 7-8 jarigen, 10-11 jarigen, klas 2 VO en Speciaal Onderwijs

Vanwege de achterstand opgelopen in het schooljaar 2008-2009 en productieverlies vanwege de vaccinatiecampagnes is volop ingezet in de uitvoering van het onderzoek 5-6 jarigen. De verwachting is dat in de tweede helft van het huidige schooljaar, 1^e helft van 2010 het aantal onderzoeken onder 7-8 jarigen beter op peil gebracht kunnen worden. Voor de 10-11 jarigen worden ook voor 2010 nog knelpunten verwacht in het behalen van de prestatie-indicator.

Het jaar 2009 zal voor I&M in de boeken komen als het jaar waarin de sector hard heeft gewerkt aan de kwaliteit van de producten. Zowel inhoudelijk (protocollen, werkprocessen) als procesmatig zijn er veel verbeteringen doorgevoerd. Het was het jaar waarin de sector HKZ werd gecertificeerd en waarin met een uitgebreide (vaccinatie)campagne werd opgetreden tegen een nieuwe vorm van griep (Nieuwe Influenza A H1N1).

Grieppandemie

Algemene infectieziektebestrijding (IZB)

Nog voor de certificering HKZ (24 april) van de afdeling waren er al de eerste alarmerende berichten over een nieuwe griepvorm in Mexico. De melding van het eerste geval in onze regio was op 30 april. Vanaf dat moment is de afdeling druk geweest met het nalopen en bijstellen van de draaiboeken. In het najaar bleken deze inspanningen niet tevergeefs, toen de overheid besloot tot een landelijke vaccinatiecampaagne in week 48 en 51. In samenwerking met vooral JGZ, GHOR en gemeenten is in korte tijd een uitstekende campagne ontwikkeld en uitgevoerd. In de voorbereiding konden we profiteren van de ervaringen die in 2008 en 2009 opgedaan waren bij de outbreakoefeningen van het product.

Ten opzichte van 2008 is er een toename te zien van hepatitis B van 37 naar 47 meldingen, wat benadrukt dat de voorlichting over veilig vrijen en de opsporing van dragers van hepatitis B niet dient te verslappen. Het aantal legionellapatiënten in 2009 iets afgenomen in vergelijking met 2008 (10 tegen 16). Net als in 2008 heeft de GGD in 2009 enkele mensen met Q-koorts gemeld gekregen (2 en 3). Het aantal mensen met een bacteriële hersenvliesontsteking is stabiel te noemen (13 tegen 11 in 2008).

Het hele jaar heeft de afdeling gewerkt met het softwareprogramma HP Zone voor de registratie van infectieziekteproblematiek. De eerste maanden in pilotvorm, daarna in de verwachting dat spoedig een licentie van het bedrijf Infact zou worden verkregen. De onderhandelingen verliepen ondanks goede intenties aan beide kanten zo stroef dat het sluiten van een overeenkomst in 2009 niet meer haalbaar was. De verwachting is nu dat begin 2010 de handtekeningen zullen worden gezet.

Tuberculosebestrijding

Aanvankelijk zag het er naar uit dat 2009 wederom een druk jaar zou worden voor de tuberculose - bestrijding. Het derde en vierde kwartaal verliep echter betrekkelijk rustig. Het aantal patiënten/ geïnfekteerden in de tweede jaarhelft bedroeg 17 tegenover 51 in de eerste zes maanden. Uitgebreide bron- en contactonderzoeken bleken in 2009 niet nodig om besmettingen bij open tuberculose te achterhalen. Ondanks de relatieve rust is er wel een toename van het aantal tbc-patiënten in de regio te zien. Vorig jaar waren er 43 patiënten, nu 68. Op zich hoeft dit aantal niet verontrustend te zijn, het past het in de range die op basis van statistiek voor onze regio verwacht mag worden. Wel maakt het duidelijk dat een accurate TBC-bestrijding van belang blijft, anders lopen we kans op een verdere toename. Van invloed op de stijging is met name de immigratie (instroom van buitenlanders) in ons gebied, vooral vanuit het Oostblok en Afrika.

Regionaal zijn er inspanningen verricht om de samenwerking op provinciaal niveau van Noord-Holland -Flevoland te optimaliseren. De betrokken GGD-directeuren hebben besloten zo intensief mogelijk samen te werken: 'gezamenlijk daar waar mogelijk, tenzij het echt niet kan'. In 2010 gaan we de wijze van samenwerking verder uitwerken en het implementatietraject starten.

SOA-bestrijding

In 2009 heeft de GGD iets meer dan 2500 mensen gezien op zijn SOA -poli, om precies te zijn 2537. In 2008 waren dit er bijna net zoveel; 2528. Een klein deel is op het spreekuur voor aanvullende seksuele voorlichting (ASH) geweest, in totaal 141 en dat is minder dan tevoren geschat. Het bleek lastig om een specifiek ASH -spreekuur te integreren in de SOA -poli, onder meer omdat er te weinig specifieke opgeleide verpleegkundigen voor handen waren. In de tweede helft van 2009 zijn 4 verpleegkundigen op dit onderdeel geschoold. Daarnaast heeft het spreekuur te maken gehad met onvoldoende bekendheid onder het publiek. Eind 2009 is er op de SOA -poli structureel tijd ingeruimd voor de ASH -spreekuren en wordt de doelgroep (jonger dan 25 jaar) als regel gepland op ASH spreekuurtijden. De verwachting is dat daardoor het aantal ASH spreekuren in 2010 aanmerkelijk zal

toenemen, wat zal helpen bij de doorontwikkeling tot een volwaardige Sensepoli. In het afgelopen jaar is veel aandacht gegeven aan het vestigen van een gezondheidscentrum voor prostituees in Alkmaar. In 2010 worden de gesprekken daarover voortgezet met de bedoeling om in de eerste helft van 2010 te kunnen starten met het centrum. In 2009 is de klantvriendelijkheid verbeterd door de invoer van selfswabs (zelf afnemen van materiaal voor diagnostiek) en HIV -sneltests.

Inspectie en Hygiënezorg (I&H)

Het afgelopen jaar was wederom intensief voor deze afdeling. De inspectiewerklast van de inspecties die vallen onder de Wet Kinderopvang nam met ongeveer 25% toe. Het aantal hygiëne-inspecties van schepen in Den Helder is met 131 ruim 40% hoger uitgekomen dan vooraf geschat. Daarnaast zijn er 342 inspecties verricht op kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang of gastouderbureaus, (in 2008 waren dit er 299), 117 inspecties op peuterspeelzalen en 42 bij tatoeage- en piercingshops 42.

Op beleidsgebied is veel tijd gaan zitten in de voorbereiding op de inspectie van gastouders in 2010. De overheid heeft de gemeenten opgezadeld met een enorme klus zonder daarbij te zorgen voor een adequate financiering. Eind 2009 is de situatie nog steeds zorgelijk en is het onduidelijk hoe gemeenten en GGD in 2010 tot een sluitende aanpak kunnen komen. Hopelijk geeft de overheid begin 2010 op dit punt snel helderheid.

Medische milieukunde (MMK)

In 2009 heeft de afdeling medische milieukunde voor het eerst kunnen draaien met een bezetting op waakvlamniveau. De beschikbare formatie is naast de inzet voor het primaire proces ingezet voor het HKZ -traject en voor de organisatie van de inspectie van basisscholen - in projectvorm - in het stookseizoen 2009-2010. In 2009 heeft de MMK in totaal 86 scholen gezien en daarover gerapporteerd.

Reizigersadvisering (RA)

Het afgelopen jaar heeft de GGD te maken gehad met een terugval van ongeveer 15% in het aantal reizigers, een trend die in de zomer van 2008 is ingezet. In 2009 zijn er bijna 15.000 mensen langsgekomen op het reizigersspreekuur. In 2008 lag dat aantal nog op ongeveer 17.500. De terugval wordt geweten aan de financiële crisis, waardoor er veel minder reisbewegingen zijn en men minder vaak en minder ver op vakantie gaat.

Naast de directe omzetvermindering stonden de baten ook onder druk door de tarievenovereenkomst met verzekeraar UVIT. In de loop van 2009 is daarom de begroting op dit punt aangepast en is de personele inzet voor dit product ingeperkt. Ter versteviging van zijn positie heeft de GGD in 2009 oriënterende gesprekken gevoerd met de concurrentie om te onderzoeken of een samenbundeling van krachten tot een 'win-win' situatie zou kunnen leiden. Het overleg heeft niet geresulteerd in een samenwerkingsverband omdat van GGD-zijde is geconcludeerd dat de gewenste positieversteviging niet behaald zou worden.

In 2009 heeft het product op het gebied van klantgerichtheid vorderingen gemaakt, die voor een groot deel vanaf begin 2010 voor het publiek merkbaar zullen zijn. De belangrijkste verandering is het fors verruimen van de spreekuren waarin de klanten zelf via Internet hun afspraak kunnen boeken.

Forensische geneeskundige eenheid

Forensische geneeskunde is een medische dienstverlening aan politie, justitie en penitentiaire inrichtingen. Er zijn contracten afgesloten met de dienst Justitiële inrichtingen voor de medische zorg buiten kantooruren in Noord-Holland Noord. Voor de medische zorgverlening aan arrestanten is een contract afgesloten met de politie.

Ook in 2009 is de dienstverlening van de FGE uitgevoerd door een aantal forensisch artsen in dienst van de GGD Hollands Noorden, aangevuld met enkele externe artsen op basis van een contract. Het gehele jaar zijn 24 uur per dag forensisch artsen ingeroosterd zodat de dienstverlening bereikbaar en beschikbaar is.

Het Openbaar Ministerie is opdrachtgever voor de dienstverlening met betrekking tot letselbeschrijving. Voor de gezamenlijke gemeenten in Noord-Holland Noord treden de forensisch artsen op als gemeentelijk lijkschouwer.

In 2009 is het aanbestedingstraject betreffende medische zorgverlening aan gedetineerden niet succesvol beëindigd. Dat wil zeggen dat geen enkele partij aan de eis van het leveren van huisartsenzorg zowel tijdens- als buiten kantooruren kan voldoen. De overeenkomst voor zorgverlening in de Pi's heeft echter wel voortgang gekregen op basis van het oude contract.

De FGE wordt steeds vaker om advies gevraagd bij prikaccidenten bij werknemers van de politie Noord-Holland Noord. In 2009 was dit vijf keer.

De FGE heeft voor haar werkwijze het kwaliteitscertificaat Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ) verkregen.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

In 2009 stonden drie belangrijke ontwikkelingen centraal:

- De overname van het team Vangnet en Advies in Noord-Kennemerland.
Per 1-7- 2009 zijn 7 medewerkers bij de GGD in dienst gekomen
- Regionale aanpak;
Gemeenten en maatschappelijke organisaties hebben tijdens een werkconferentie in maart 2009 hun zorgen uitgesproken over de effectiviteit van de organisatie van de OGGZ in de regio Noord-Holland Noord. Daar waar steeds meer organisaties op de schaal van NHN actief zijn, wordt de OGGZ taak vooral vormgegeven vanuit de drie centrumgemeenten. Dit levert in de ogen van velen een niet-optimale situatie op. De centrumgemeenten willen meer inzicht in de uitvoering van de OGGZ en, waar dat kan, de onderlinge samenwerking bevorderen. De drie centrumgemeenten hebben een opdracht geformuleerd aan de GGD wat betekent dat in 2010 gestart wordt met het instellen van een regionale commissie en instellen van subregionale commissies
- Kwaliteit;
Het meldpunt vangnet en advies heeft voor haar werkwijze het kwaliteitscertificaat Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector verkregen.

Sociaal medische advisering

Dit product wordt door gemeenten in ons werkgebied afgenomen. In 2009 heeft een kosten/ baten analyse duidelijk gemaakt dat - om dit product kostendekkend te laten zijn - er in de formatie gesneden moet worden. In 2009 hebben voorbereidende gesprekken met de medewerkers plaats gevonden, in 2010 volgt de afronding.

Medische zorgverlening RIJ Doggerhoek

In overleg met de directie van de Doggerhoek is gekozen voor een andere manier van medicatieverstrekking. Doel is meer controle te krijgen op het verstrekken van medicatie door de groepsleiding. Na een bezoek van de inspectie werd de Gezondheidsdienst van de GGD Hollands Noorden in de Doggershoek als goed beoordeeld.

Publieke Gezondheidszorg voor Asielzoekers

In 2009 hebben voorbereidende gesprekken en activiteiten plaatsgevonden met als doel dat de lokale GGD'en de PGA taken per 1 januari 2010 gaan uitvoeren. De GGD Nederland heeft in juni 2009 een nieuwe overeenkomst gesloten tussen de COA en GGD Nederland. Dit betekent onder meer permanente detachering van de medewerkers uit de Stichting PGA bij de GGD.

2009 heeft voor GBO in belangrijke mate in het teken gestaan van het implementeren van het kwaliteitsmanagementsysteem. Daarvoor zijn van de disciplines Gezondheidsbevordering, Epidemiologie en Informatiecentrum alle werkprocessen beschreven. In december behaalden we het HKZ-certificaat voor de GBO-processen. Daarnaast bracht het traject de sector in betere afstemming tot elkaar, de klanten en de organisatie.

Gezondheidsbevordering

In termen van lopende en nieuwe projecten springen de alcoholmatigingstrajecten in West-Friesland, Noord-Kennemerland en Kop van Noord-Holland het meest in het oog. In West-Friesland is het traject al bijna 2 jaar onderweg en de andere regio's profiteren van de ervaringen die we daar opdoen. In Noord-Kennemerland is in 2009 de structuur neergezet en ingevuld op basis van het plan van aanpak en in de Kop zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen gemeenten. Maar liefst 17 scholen in het Voortgezet Onderwijs hebben zich bij de GGD aangemeld om deel te nemen aan het alcoholproject.

**ALCOHOL NEE.
THEE OKEE!**

In West-Friesland begint het traject zijn vruchten langzamerhand af te werpen. Daar is het project "Alcohol een ander verhaal" voor het basisonderwijs door de GGD geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek dat leerlingen en ouders na het project meer weten over de gevaren van alcoholgebruik op jonge leeftijd. In de Kop van Noord-Holland is het alcoholmatigingsproject in 2009 door de gemeenten vastgesteld en voortvarend van start gegaan.

De resultaten van de jeugdenquête EMOVO die in 2009 is voorbereid en uitgezet, zullen o.a. dienen om de trends van het alcoholgebruik onder jongeren scherper in beeld te brengen en het gemeentelijke beleid te ondersteunen. Nauw verbonden met deze trajecten zijn activiteiten op het gebied van suïcidepreventie en onderzoek naar suïcide.

Op het gebied van psychische gezondheid werd samen met GGD Nederland in het najaar een samenwerkingsconferentie over depressiepreventie gehouden, die door de gemeenten en andere deelnemende partijen enthousiast is ontvangen.

GBO was ook actief in de diverse preventieprojecten voor overgewicht. Belangrijk was ook de samenwerking met andere partijen in het preventieproject Vroegsignalering Ouderen in Alkmaar, die een voorbeeldwerking had naar Heerhugowaard waar een dergelijk project in 2010 start.

Onderzoek

De grote onderzoeken die voor 2009 op de rol stonden, EMOVO en de Ouderenenquête, zijn volgens planning uitgevoerd, de rapportages met de beleidsadviezen worden einde zomer 2010 verwacht. De respons op het EMOVO-onderzoek ligt op ongeveer 75%. De respons op het ouderenenquête is op 59% uitgekomen, hoger dan de vorige onderzoeken maar lager dan gehoopt. Dit heeft mede te maken met de logistieke organisatie, waar lering uit is getrokken. Overigens zal dit het resultaat niet negatief beïnvloeden, het beeld zal voldoende representatief zijn. In 2009 hebben we ook de voorbereidingen getroffen voor de OGGZ-monitor. Hierbij hebben we een andere benadering gekozen die naar verwachting meer gaat opleveren en tot bruikbare informatie voor de gemeentelijke beleidsontwikkeling leidt. We verwachten de rapportage zomer 2010.

Ook in 2009 hebben weer meer gemeenten meer vragen voor ondersteuning en advies bij de epidemiologen neergelegd. Intern hebben de epidemiologen ondersteuning geleverd bij het opzetten en inrichten van diverse registraties binnen de sectoren, het genereren van managementinformatie en de ontwikkeling van het digitaal kinddossier. De epidemiologen hebben ook veel ondersteuning geboden bij de vele klanttevredenheidsonderzoeken in 2009.

Beleid

In het najaar heeft GBO in nauw overleg met de gemeenten een ontwikkeling ingezet die moet leiden tot een meer voor alle deelnemers inspirerende en effectieve wijze van ambtelijk overleg. Deze

nieuwe manier van overleg moet meerwaarde gaan brengen voor de advisering en ondersteuning van de gemeenten in onder andere hun lokaal gezondheidsbeleid.

In het najaar is extra beleidscapaciteit ingezet op de CJG-ontwikkeling inclusief de ontwikkeling van de opvoedondersteuning en de voorbereiding op de integratie JGZ 0 – 4 jr.

De beleidsmedewerkers ondersteunden ook de OGGZ (jeugd en volwassenen) en vooral de ontwikkelingen rond de overgang van de meldpunten West-Friesland en Noord-Kennemerland en het team Vangnet & Advies Noord-Kennemerland. In het voorjaar is een eerste stap gezet met de centrumgemeenten en ketenpartners in een werkconferentie om tot een meer regionaal OGGZ-kader en een samenwerkingsconvenant te komen.

Op het gebied van de Infectieziektebestrijding hebben beleidsmedewerkers ondersteuning geleverd om tot een meer regionale aanpak van de SOA-bestrijding te komen, de reizigersadvisering steviger neer te zetten en de nieuwe wetgeving op het gebied van de hygiëne-inspecties te vertalen naar lokaal beleid. De advisering naar aanleiding van de ontwikkelingen op het gebied van de prostitutiezorg in Alkmaar heeft nadrukkelijk bijgedragen aan een koersverandering van de gemeente op dit gebied.

Het Informatiecentrum heeft in 2009 weer een belangrijke slag gemaakt met de kwaliteitsverbetering van het lesmaterialenaanbod en het toegankelijk maken van het aanbod via de website. We zagen een toename van het gebruik van de lesmaterialen door de scholen, zowel in het aantal leskisten zelf als in het aantal scholen. De Zorgwijzer – digitale sociale kaart – is in 2009 verder geactualiseerd, Het Informatiecentrum heeft ook een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van GGinsiDe, het intranet van de GGD.

Voor de directie en beleidsstaf stond het jaar 2009 in het teken van een uitgebreide discussie met bestuur en gemeenteraden over de financiële situatie van de GGD Hollands Noorden. Daarin speelden veel factoren een rol waaronder ook de effecten van de economische recessie op de baten van de GGD. Daarnaast vroeg de besluitvorming over- en de daadwerkelijke overname van de Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar van 3 thuiszorgorganisaties zeer veel aandacht. Ook zijn in 2009 grote stappen gezet op weg naar volledig HKZ certificering. Op de Jeugdgezondheidszorg na zijn alle daarvoor in aanmerking komende processen in 2009 gecertificeerd. Deze certificering vormt een belangrijk onderdeel van het verbeterplan van de GGD waarin ook op andere punten in 2009 grote stappen vooruit zijn gezet.

Marketing en innovatie

In de programmabegroting 2009 is als doelstelling opgenomen het verder zoeken naar mogelijkheden tot nieuwe taken en innovatie. Door de verbeterde positie van de GGD zijn in 2009 zoveel nieuwe taken aan de GGD toevertrouwd dat kritisch moest worden gekeken of al deze vernieuwingen samen het absorptievermogen van de GGD niet te boven gingen. Achteraf moet geconstateerd worden dat met buitengewoon veel inzet van medewerkers het gelukt is een hele serie nieuwe ontwikkelingen in de taken van de GGD te verwerken. Voor een deugdelijke implementatie zal voor een aantal taken nog meer tijd nodig zijn.

Communicatie

In 2009 heeft de afdeling communicatie vooral in het teken gestaan van een aantal verbeterplannen met betrekking tot zowel de interne als de externe communicatie. Vooral het verschijnen van een digitale nieuwsbrief voor externe relaties was een stap vooruit in de verdere verbetering van kennis over en imago van de GGD. In het kader van de griep pandemie is effectief samengewerkt met de Veiligheidsregio. Een gezamenlijke uitgave van 'griepnieuws' informeerde actueel en frequent de buitenwereld over de stand van zaken van de pandemie en de bestrijding daarvan. Deze gezamenlijke publicatie trok landelijk de aandacht. Voor de verbetering van de interne communicatie kwam eind 2009 het intranet beschikbaar, een grote stap vooruit die alom waardering oogstte. Voor de overname van de Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar is tijdelijk een medewerker op projectbasis aangetrokken om de communicatie rond dat project te verzorgen.

Strategisch beleidsadvies

In 2009 is een aanvang gemaakt met het verder structureren van planning en controlcyclus van de GGD. Daarnaast is gestart met het opzetten van een nieuw meerjarig beleidsplan dat in 2010 tot een afronding moet komen. De jaarplannen van de afzonderlijke sectoren en afdelingen van de GGD zullen aan de hand van een ontwikkeld format meer gestructureerd worden.

Kwaliteitsbeleid

In 2009 is het kwaliteitsmanagementsysteem van de GGD verder geprofessionaliseerd en geïmplementeerd. Parallel aan de certificering zijn steeds meer medewerkers betrokken bij het kwaliteitsbeleid. In 2009 kwamen meer dan 100 signalen binnen van medewerkers met concrete verbeter suggesties. Ook het aantal FONA meldingen steeg sterk in 2009 naar 14 meldingen. In totaal zijn er 34 klachten ingediend in 2009. Dit betrof 31 klachten van particulieren en 3 klachten van instellingen (ziekenhuis en 2 gemeenten). Naar aanleiding van deze klachten zijn diverse verbeteracties genomen.

Een groot aantal processen is beschreven en intern geaudit. Daarnaast zijn diverse klantgroepen bevestigd op het gebied van klanttevredenheid. Een aantal onderzoeken loopt op dit moment ook nog. De bevestigde klantgroepen zijn:

Klantgroep	Sector (onderdeel)	Resultaat
Ketenpartners	I&M AIZ & SMGZ OGGZ	I&M AIZ: gemiddeld cijfer is een 7,7 Opvallend punt was dat de bevroagden niet allemaal bekend waren met de netwerk- en regiefunctie van de afdeling. OGGZ: Over het algemeen zijn de ketenpartners tevreden over het meldpunt (7,1). Respons op het onderzoek was alleen minimaal.
Individuele cliënten	I&M MMK en JGZ (loopt nog)	MMK: gemiddeld cijfer is een 7,4. Verbeterpunt is dat een kwart van de cliënten aangeeft het gegeven advies niet helemaal duidelijk te vinden.
Individuele cliënten (mensen die geïnspecteerd worden op grond van de Wet Tatoeëren en Piercen)	I&M Tattoos en Piercings (loopt nog)	Nog niet bekend
Gemeenten	Alle sectoren	Gemiddeld cijfer is een 7,6. Verbeterslagen zijn mogelijk als het gaat om terugkoppeling naar gemeenten over het verloop en de evaluatie na afloop van een opdracht
Interne Sectoren	GBO (alle disciplines)	Wens van andere sectoren is meer informatie-uitwisseling tussen de sectoren. Wat kan GBO bieden op de diverse terreinen en waar is iedereen mee bezig
Scholen	JGZ/GBO (loopt nog)	Nog niet bekend

Klantgroep	Sector (onderdeel)	Resultaat
Individuele cliënten	I&M TBC en SOA	TBC: gemiddeld cijfer is een 7,9. Punt van verbetering is de informatie voorafgaand aan het onderzoek. Daarnaast is voor veel cliënten de reisafstand een probleem. SOA: gemiddeld cijfer is een 8,5. Punt van verbetering is de informatie op de website over de voorwaarden van het onderzoek
Arrestantenverzorgers	SMGZ FGE	Gemiddeld cijfer is een 7,7. Punten van verbetering zijn de bereikbaarheid en de communicatie van de FGE artsen richting de arrestantenverzorgers.

De acties op kwaliteitsgebied resulteerden in het feit dat op het proces Jeugdgezondheidszorg na alle processen binnen de GGD in 2009 door een externe partij (Lloyds Ltd) zijn gecertificeerd.

Control

In 2009 is een managementinformatiesysteem opgezet en verder ontwikkeld. Verder was de controller zeer intensief betrokken bij de discussie over de financiële situatie van de GGD en de overname van de Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar.

Juridische en bestuursaangelegenheden

In 2009 voerde de juridisch medewerker een standaard beoordeling van contracten en convenanten in. Dit betekent een waarborg, nog meer dan voorheen, die de betrouwbaarheid en bestuurbaarheid van de GGD versterkt. In 2009 zijn diverse juridische procedures begeleid of behandeld, waaronder een in het oog springend conflict met een projectontwikkelaar die beslag liet leggen op GGD middelen. Deze zaak leidde uiteindelijk tot een (voor de GGD) positieve uitspraak van Raad van State. Bestuurlijk vroegen veel extra overleggen extra aandacht. Ook is in 2009 de stichting Jeugdgezondheidszorg GGD Hollands Noorden opgericht om uitvoering van de overname van de JGZ 0-4 jaar per 1 januari 2010 mogelijk te maken. In dit kader zijn ook nog diverse andere handelingen verricht. Voor het Dagelijks Bestuur van de GGD is een bestuurlijk overdrachtsdocument gemaakt dat kan worden overgedragen aan het nieuwe Dagelijks Bestuur in 2010.

Facilitaire diensten

2009 heeft in het teken gestaan van de integratie JGZ. Er zijn 33 nieuwe locaties in beheer genomen. De nieuwe huisvesting is volledig in beeld gebracht. Dit heeft er toe geleid dat er een verbeterde servicedesk is neergezet. De bodedienst is behoorlijk uitgebreid en er zijn nieuwe collega's bij de facilitaire dienst gekomen. Er is ook een meerjarenhuisvestingsplan voor de GGD Hollands Noorden gemaakt en een plan van eisen geschreven voor een nieuwbouwlocatie voor de GGD. Voorts is er hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de CJG's. Het inkoopbeleidsplan is geïmplementeerd. Bij de afdeling post-repro zijn formulieren gedigitaliseerd en is de nieuwe bestelprocedure geïmplementeerd. De afdeling Documentaire Informatie Voorziening heeft een module voor het contractbeheer ontwikkeld. De facilitaire contracten zijn gedigitaliseerd. De beschreven processen zijn dit jaar voor het eerst geëvalueerd.

Personeel en Organisatie

In 2009 heeft de afdeling P&O hard gewerkt om niet alleen intern veel veranderingen door te voeren (herpositionering P&O, opnieuw beschrijven van werkprocessen) maar ook om het personeelsbeleid beter te laten aansluiten op de organisatiedoelen en wensen vanuit de organisatie. Ook heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van diploma's, certificaten en overige registraties van alle medewerkers.

Ook bij de implementatie 0 tot 4 jarigen JGZ heeft P&O een grote rol gespeeld. Alle medewerkers zijn overgenomen en hebben een arbeidsovereenkomst ontvangen. Door de overname in een Stichting onder te brengen, wordt er vanaf 2010 door de afdeling P&O een tweesporenbeleid, publiek- en privaatrecht gevoerd.

Bij het tot stand komen van een P&O portal voor intranet is er een A t/m Z index gemaakt voor twee CAO's. Elke medewerker kan nu op onderwerp informatie inwinnen en de bijbehorende CAO en de wet- en regelgeving inclusief de beleidstukken opvragen.

ICT

Begin 2009 is een Verbeterplan ICT opgesteld. Daarin is de totale infrastructuur (verbindingen, telefonie, hardware, software) en de personele bezetting geanalyseerd en zijn plannen beschreven om de ICT-voorzieningen en het ICT-beheer naar een hoger plan te tillen. Halverwege het jaar kwam daar de integratie JGZ bij, waarop direct is geanticipeerd door de plannen hierop aan te passen. Er zijn 31 consultatiebureaus aangesloten op het netwerk van GGD.

Een van de voornaamste wijzigingen is het uitbesteden van data-verbindingen en telefonie voor de hoofdlocaties aan Tele2. De centrale hardware is vernieuwd en gestandaardiseerd, de softwareversies zijn verhoogd naar de meest gangbare versies en er zijn tools aangeschaft om het beheer te vereenvoudigen.

Verder is de servicedesk opnieuw opgezet, zodat de interne (en externe) klanten beter geholpen kunnen worden; een splitsing naar 1^e lijns en 2^e lijns. Ook hebben de systeembeheerders een training on the job gekregen tijdens al deze veranderingen en is een plan opgesteld om hun kennis en kunde te vergroten.

Financiën

Voor de afdeling financiën is 2009 een lastig jaar geweest. Als gevolg van het financieel duidelijk worden van de eerdere risico's die sinds de fusie in de begroting aanwezig waren, is het noodzakelijk geweest om de gemeenten in 2009 om een extra gemeentelijke bijdrage te vragen. Deze bijdrage is voor 2009 en 2010 toegekend. Tevens is een financiële commissie ingesteld om onderzoek te doen naar de financiële situatie in de GGD en hierbij aandacht te besteden aan de wijze van kostentoerekening. Verlies van concurrentiepositie als gevolg van onevenredige toerekening van overheadgerelateerde kosten is hier mede de aanleiding voor geweest. Verder is de afdeling financiën nauw betrokken geweest bij de voorbereiding op de integratie van de Jeugdgezondheidszorg voor

0-19 jarigen. Ook is een stap gemaakt in het verbeteren van de rapportages en heeft de Planning & Controlcyclus hiermee een nieuwe impuls gekregen. De jaarstukken over 2008 zijn in 2009 met positief luidende accountantsverklaring vastgesteld.

1.1.8 Exploitatieoverzicht 2009

Baten en lasten GGD HN totaal:

GGD

(bedragen x € 1.000,-)

	realisatie 2008	primaire begroting 2009	herziene begroting 2009	Realisatie 2009
Lasten	19.510	18.589	20.223	22.805
Baten	18.892	18.589	20.002	22.472
Resultaat voor bestemming	619-	-	221-	333-
Toevoegingen/ont- trekkingen aan reserves	89	-	29 -	10-
Resultaat na bestemming	529-	-	250-	343-

-/- = nadelig

De hier opgenomen cijfers betreffen het hoogste aggregatieniveau. In de jaarrekening worden de lasten en baten per programma in groter detail weergegeven en wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen. Het begrote negatieve resultaat is veroorzaakt door de voorbereidingskosten voor de integratie van de JGZ. De inschatting was dat hiervoor € 250.000 nodig was. Door onder andere het noodzakelijkerwijs naar voren halen van een aantal zaken zijn de daadwerkelijke kosten van deze voorbereiding in 2009 uitgekomen op € 361.000. De kosten van de voorbereiding op de integratie zijn hoger dan voorzien was. Naast de projectbegeleiding is personeel van de aanleverende diensten ingeschakeld om de voorbereiding op een verantwoorde manier te laten verlopen, zijn al kosten gemaakt voor de verhuizingen en dergelijke. Het hogere bedrag dat dit heeft geleverd zal goedgemaakt moeten worden door de efficiencywinst die met de integratie behaald wordt. Omdat het resultaat op de reguliere exploitatie van de GGD € 18.000 positief was, bedraagt het uiteindelijke totale resultaat van de GGD Hollands Noorden over 2009 € 343.000 negatief. Zie voor meer financiële informatie hoofdstuk 3 Jaarrekening.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk van de programmaverantwoording wordt ingegaan op een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. Met behulp van een aantal in het BBV voorgeschreven paragrafen wordt ingegaan op belangrijke ontwikkelingen, achtergronden en risico's die aan de GGD Hollands Noorden gerelateerd zijn. De onderwerpen die in de paragrafen aan de orde dienen te komen zijn deels in het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen en verder vrij te bepalen. In overeenstemming met Artikel 26 BBV nemen we in dit jaarverslag dezelfde paragrafen op als in de programmabegroting. Voor de GGD Hollands Noorden zijn de volgende paragrafen van toepassing.

- Weerstandsvermogen (inclusief te onderscheiden risico's)
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Rechtmatigheid

1.2.2 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen van de GGD Hollands Noorden om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen. Door de aanwezigheid van een financiële buffer is het mogelijk om onvoorziene of voorziene tegenvallers op te kunnen vangen zonder in het betreffende jaar geconfronteerd te worden met een negatief eigen vermogen en zonder een aanvullend beroep op de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling te hoeven doen.

De GGD is een gemeenschappelijke regeling waarvoor de gemeenten uiteindelijk het weerstandsvermogen vormen. Hiermee is de relevantie van deze paragraaf iets minder dan de wetgever beoogt maar voor het inzicht van de deelnemende gemeenten is het wel degelijk van belang om te weten hoe de reservepositie eruit ziet en welke risico's te onderscheiden zijn die in de toekomst van invloed kunnen zijn op de omvang van het weerstandsvermogen.

Reserves en voorzieningen

Stand reserves en voorzieningen per 31-12-2009

Bedragen in € 1.000,-

	31-12-2008	31-12-2009
Algemene reserves		
Egalisatiereserve	€ 467	€ 0
Saldo 2008 (-/- = nadelig)	€ 529 -/-	
Saldo 2009 (-/- = nadelig)		€ 343 -/-
<i>Totaal algemene reserves</i>	€ 62 -/-	€ 343 -/-
Bestemmingsreserves		
Reserve FPU	€ 13	€ 10
Huisvesting West-Friesland	€ 383	€ 236
Reserve Kenniscentrum	€ 19	€ 10
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	€ 415	€ 256
Voorzieningen		
Voorziening inzake spaarverlof	€ 64	€ 7
<i>Totaal voorzieningen</i>	€ 64	€ 7
TOTAAL RESERVES + VOORZIENINGEN	€ 418	€ 79 -/-

Algemene reserve

Als gevolg van het negatieve resultaat over 2008 van € 528.875 bedraagt de algemene reserve van de GGD Hollands Noorden per 31-12-2008 na verwerking hiervan € 61.819 negatief. Deze negatieve stand van de algemene reserve is in 2009 gecompenseerd door het opnemen van een dotatie aan de

algemene reserve in de herziene begroting voor 2009. Omdat in de herziene begroting eveneens extra lasten van € 250.000 opgenomen waren in het kader van de voorbereiding op de integratie van de jeugdgezondheidszorg waarvoor geen extra gemeentelijke bijdrage beschikbaar is, was de verwachting dat de algemene reserve hierdoor na bestemming van het resultaat over 2009 € 250.000 negatief zou bedragen. Het uiteindelijke resultaat over 2009 zorgt ervoor dat de algemene reserve na onttrekking van het negatieve resultaat over 2009 € 343.000 negatief zal bedragen. Door het betalen van frictiekosten aan de aanleverende organisaties Eevan, Omring en JGZ Kennemerland, zal de algemene reserve in 2010 verder negatief worden. De efficiencywinst die behaald wordt als gevolg van de integratie van de jeugdgezondheidszorg zal moeten zorgen voor het inlopen van de negatieve algemene reserve in de komende jaren. Als de definitieve hoogte van frictiekosten en van de jaarlijkse efficiencywinst bekend worden, zal duidelijk zijn op welke termijn de algemene reserve naar verwachting weer positief wordt.

Bestemmingsreserves

Naast de algemene reserve zijn per 31-12-2009 bestemmingsreserves aanwezig bij de GGD Hollands Noorden. Deze gelden zijn met vastgestelde toepassingsrichtingen afgezonderd in de GGD Hollands Noorden. Het betreft hier de volgende zaken:

Bestemmingsreserves:

	<u>31-12-2009</u>
	(x € 1.000)
FPU-lasten	10
Huisvesting West Friesland	236
Kenniscentrum	10
Totaal bestemmingsreserves	256

De gelden die zijn afgezonderd in bestemmingsreserves hebben een bepaalde vastgelegde bestedingsrichting. In de toelichting op de balans zijn de achterliggende redenen voor het vormen en aanhouden van deze zaken opgenomen. De bestemmingsreserve FPU-lasten dient ter bekostiging van de FPU-lasten van een voormalig medewerker. De bestemmingsreserve huisvesting West-Friesland is bij de fusie ingebracht door de GGD Westfriesland. De uiteindelijke uitgaven die samenhangen met het doel waarvoor de bestemmingsreserve is ingesteld zijn lager geweest dan het bedrag dat in eerste instantie beschikbaar is gesteld zodat een deel van de bestemmingsreserve aan de inbrengende gemeenten is terugbetaald. Het nog aanwezige bedrag zal evenredig aan de afschrijvingslasten in de komende jaren vrijvallen. De bestemmingsreserve Kenniscentrum is ingesteld om de realisatie van het Kenniscentrum mogelijk te maken.

Voorzieningen

Als gevolg van een wijziging in de verslaggevingsvoorschriften is het aantal voorzieningen bij de GGD Hollands Noorden in 2008 al beperkt tot alleen de voorziening voor gespaard verlof van een medewerker die inmiddels vervroegd is uitgetreden. De voorziening is grotendeels vrijgevallen omdat het verlof in 2009 grotendeels is opgenomen. In 2010 zal het restant gebruikt worden ter dekking van het opgenomen verlof.

Het Algemeen Bestuur heeft nog geen beleid vastgesteld omtrent de gewenste omvang en opbouw van reserves. Dit is wel onderwerp geweest van bespreking in de financiële commissie. Besluitvorming omtrent gewenste en noodzakelijk hoogte van de algemene reserve zal naar verwachting plaatsvinden bij de besluitvorming over het ingezette vervolgtraject omtrent de financiële situatie. In dit vervolgtraject zullen alternatieve methodieken voor kostprijsberekening worden uitgewerkt, zal uitgewerkt worden hoe de GGD naar de toekomst toe financieel gezond zal kunnen opereren.

Risico's

De volgende zaken kunnen in de nabije toekomst effect hebben op het weerstandvermogen van de GGD Hollands Noorden:

- Integratie JGZ 0-19 jaar

In 2009 is besloten tot het onderbrengen van de integrale Jeugdgezondheidszorg voor 0-19 jarigen in Noord-Holland Noord bij de GGD Hollands Noorden. 2009 heeft in het teken gestaan van de voorbereidingen hierop. Bij de besluitvorming is betrokken dat in tegenstelling tot de meeste GGD-en, er geen extra bijdrage voor de voorbereidingskosten vanuit de gemeenten beschikbaar was. Zowel de voorbereidingskosten als de aan de thuiszorgorganisaties te betalen frictiekosten dienen bekostigd te worden uit de efficiencywinst die behaald wordt als gevolg van de integratie. De omvang van de voorbereidingskosten was ingeschat op € 250.000 en is mede als gevolg van het eerder dan voorzien uitvoeren van

integratiewerkzaamheden uitgekomen op € 361.000. De omvang van de frictiekosten is nog onduidelijk maar zal uit kunnen komen rond de € 1.000.000. Dit zal op korte termijn een toename van de negatieve algemene reserve tot gevolg hebben.

De efficiencywinst is in de begroting geraamd op € 388.000 op jaarbasis. Hierbij is uitgegaan van het toereikend zijn van de begrotingen van de voormalige thuiszorgorganisaties op onderdelen als huisvesting en overige directe kosten. Begin 2010 wordt de situatie rond de huisvesting verder geanalyseerd en worden huurcontracten overgesloten en in dit proces blijkt dat de GGD een risico loopt dat op dit onderdeel de oorspronkelijke begrotingen van de thuiszorgorganisaties op onderdelen ontoereikend zijn geweest en dat hierdoor de efficiencywinst onder druk komt te staan. Nadere analyse en uitwerking zal duidelijkheid opleveren. Indien de efficiencywinst lager uitvalt dan voorzien, zal het langer duren voordat de negatieve algemene reserve gecompenseerd is.

- Invoering Digitaal Dossier JGZ

In 2009 zijn aanzienlijke vorderingen gemaakt met betrekking tot de invoer van het Digitaal Dossier JGZ (DDJGZ). In juni is in het Algemeen Bestuur besloten om de begroting die voor de implementatie is ingediend voor 2009 vast te stellen en om nader te bezien of de kosten van de invoering voor de periode na 2009 beperkt zouden kunnen worden. Doel hiervan was om de al eerder aangekondigde benodigde bijdrage van de gemeenten naast de hiervoor door het Rijk beschikbaar gestelde bijdrage, zoveel als mogelijk te beperken. Aanpassing van de begroting heeft begin 2010 geleid tot enige besparing (met name in het structurele productieverlies) maar de inschatting van de GGD is dat de lasten die samenhangen met de implementatie en het gebruik van het DDJGZ in de eerste jaren van het gebruik hoger zullen zijn dan de Rijksbijdrage. Hierbij is een complicerende factor dat de Rijksbijdrage eveneens een vergoeding is voor de invoering van de Verwijsindex terwijl de daadwerkelijke invoering niet aan de GGD is opgedragen. Deels kan de GGD dus geen invloed uitoefenen over de omvang van de kosten. Nadere uitwerking en beschouwing over de begroting van het DDJGZ zal in de eerste helft van 2010 duidelijkheid moeten geven over de omvang van de lasten. Indien de GGD meer lasten heeft dan vergoeding vanuit de gemeenten ontvangt, zal de exploitatie (en dus de algemene reserve) verder onder druk komen te staan.

- WMO-dienstverlening

Met ingang van 2009 is dienstverlening die de GGD op het gebied van de WMO leverde, gestaakt. In 2009 is nog een aantal adviezen afgewikkeld waarna de werkzaamheden definitief gestaakt zijn. Er is een aanzienlijke inspanning geleverd om de medewerkers die zich bezighielden met deze taak, te herplaatsen (binnen of buiten de GGD-organisatie) maar begin 2010 is nog niet voor de gehele formatie een nieuwe werkplek gevonden. De verwachting is dat op korte termijn voor alle betrokkenen een goede oplossing gevonden wordt zodat de extra lasten als gevolg van de overformatie die in 2010 nog tijdelijk aanwezig is, in de huidige GGD-begroting gevonden kunnen worden.

- Centra voor Jeugd & Gezin

De GGD is betrokken bij het implementatietraject van CJG's voor een aanzienlijk aantal gemeenten in de regio. Deels is deze advisering opgenomen in de reguliere taken van de GGD. De exploitatie van deze centra raakt zowel aan de financiën van de gemeenten als die van de GGD en de thuiszorginstellingen. Het uitgangspunt van de GGD is dat deze ontwikkeling niet tot een extra belasting van de begroting mag leiden en dat alle extra kosten en risico's die betrekking hebben op een CJG door de betreffende gemeente gedragen zullen moeten worden. Iedere andere methodiek leidt namelijk tot het toerekenen van extra kosten aan andere gemeenten dan waar het CJG gevestigd is.

- Fusiekosten

Eind 2009 waren nog twee medewerkers (totaal 0,96 FTE) in het mobiliteitsbureau opgenomen. De loonkosten van deze personen werd grotendeels gedekt door opbrengsten vanuit projecten. In 2010 zullen deze personen naar alle waarschijnlijkheid definitief geplaatst kunnen worden, deels buiten en deels binnen de GGD, zodat de laatste zaken omtrent de fusie en het mobiliteitsbureau definitief opgelost zullen zijn.

- Kostprijsberekening en aanvullende dienstverlening

In 2009 is de discussie gestart rond de wijze van kostentoerekening die de GGD hanteert. Mede naar aanleiding hiervan is een financiële commissie ingesteld die zich over een aantal financiële zaken rond de GGD heeft gebogen. Geadviseerd is om een alternatief uit te werken voor de huidige wijze van kostentoerekening. Door de grotendeels integrale wijze van toerekenen van overhead wordt een onevenredig groot deel van de kosten van de GGD aan bepaalde aanvullende diensten toegerekend waardoor deze duurder zijn dan logisch is. Indien

taken wegvallen zorgt deze wijze van toerekening er bovendien voor dat andere aanvullende diensten duurder zouden moeten worden om kostendekkend te zijn. Deze effecten zijn ongewenst en het advies tot het uitwerken van een alternatieve berekeningswijze is dan ook overgenomen. Ook dient overwogen te worden of aparte risicoreserves voor de verschillende aanvullende diensten aangehouden dienen te worden. De gevolgen van dit alles zijn niet geheel duidelijk maar omdat de totale overhead niet wijzigt bij een wijziging in de toedelingmethodiek, zal er op korte termijn in ieder geval geen directe financiële voordelen mee te realiseren zijn. De precieze gevolgen worden duidelijker als de uitwerking vordert.

- Taken van de GGD
De financiële commissie heeft eveneens de aanbeveling gedaan om te onderzoeken hoe de GGD er in de toekomst uit zou moeten zien met betrekking tot de wel of niet uit te voeren taken. Ook hiervoor zullen alternatieven uitgewerkt dienen te worden die zullen leiden tot een wijziging in de financiële situatie van de GGD. Immers, als veel taken bij de GGD neergelegd worden, zal de overhead per onderdeel wellicht lager zijn dan wanneer de GGD alleen de wettelijke taken uitvoert. Op korte termijn zal dit bovendien gevolgen kunnen hebben voor nog lopende contracten met betrekking tot huisvesting en dergelijke.
- Financiële crisis
Tot slot hebben veel organisaties de verstrekende gevolgen van de financiële crisis in de afgelopen tijd ondervonden. Ook aan de GGD is de crisis niet ongemerkt voorbij gegaan. Zo is bijvoorbeeld de omzet die gegenereerd wordt met reizigersadvisering aanzienlijk verminderd. Naar verwachting zullen de gemeenten in 2012 (en wellicht al in 2011) gekort worden op het gemeentefonds om het begrotingstekort van de overheid zoveel mogelijk te beperken en de extra lasten van het op gang houden van de economie weer in te lopen. De GGD zal als onderdeel van de gemeentelijke organisatie deze korting eveneens gaan voelen. Hoe dit precies zijn beslag zal krijgen zal naar verwachting in de loop van 2010 bekend worden. Omdat de begroting van de GGD voor het overgrote deel (bijna 70%) bestaat uit salariskosten, zullen taakstellingen op het gebied van kostenbesparing al snel richting de personele kant gericht worden.
- Sluiting Doggershoek
Als gevolg van de dreigende sluiting van de penitentiaire jeugdinrichting De Doggershoek is een risico ontstaan dat de dienstverlening die de GGD aan deze instelling verricht, komt te vervallen. Hiermee dreigt boventalligheid voor de betreffende medewerkers en het wegvallen van de opbrengsten voor de GGD. De opbrengsten bedragen ongeveer € 350.000 op jaarbasis. Indien alle medewerkers op beschikbaar komende vacatureruimte geplaatst zouden kunnen worden ofwel extern kunnen worden herplaats, bedraagt de te herverdelen overhead altijd nog € 120.000.

1.2.3 Financiering

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. Voor de GGD Hollands Noorden is in november 2008 een treasurystatuut vastgesteld. Het statuut is het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. De belangrijkste punten zijn:

- Gelden worden alleen uitgezet bij de BNG;
- Onze organisatie maakt geen gebruik van derivaten

Ontwikkelingen

Door de gunstige financieringspositie (met de aanwezigheid van de bestemmingsreserves en vooruitontvangen projectgelden), is het ook in 2009 niet nodig geweest om vreemd geld aan te trekken. Regelmatige analyse van de financieringspositie zal signaleren wanneer hier eventueel sprake van zal zijn.

Risicobeheer: de Kasgeldlimiet en de Rente-risiconorm

Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de hoogte van de netto vlottende schuld voor gemeenschappelijke regelingen gemaximaliseerd op 8,2% van de begrote lasten; de zogenoemde kasgeldlimiet. Overschrijding hiervan zou kunnen leiden tot het aantrekken van lang geld.

De limieten in 2009 (x € 1.000):

GGD:	begrote lasten op jaarbasis:	€ 20.285	limiet:	€ 1.663
	gem. ruimte t.o.v. limiet	:		€ 1.002

*minimum is € 300

Zoals te zien is, blijft de GGD binnen de kasgeldlimiet. Door de ruime positie van de dienst is niet overgegaan tot het aantrekken van een langlopende geldlening. De wetgever heeft de rente-risiconorm gemaximaliseerd op 20% van de vaste schuld. Dit betekent dat het totaal aan herfinancieringen en renteherzieningen op de vaste schuld in enig jaar beperkt is tot 20% van de vaste schuld. De GGD HN heeft geen enkele langlopende schuld.

1.2.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft de gehele GGD als reikwijdte, dus zowel de ambtelijke als de bestuurlijke organisatie. De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling verwachten dat de gemeentelijke bijdragen en overige financieringsbronnen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat de organisatie betrouwbaar en transparant is. Door middel van het doorvoeren van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' in de GGD hopen wij een positieve bijdrage te leveren aan de duidelijkheid en openheid van het beleid.

In beginsel is deze paragraaf bedoeld om de raad bij gemeenten en dus bij de GGD het algemeen bestuur inzicht te geven in de zaken die spelen rond de bedrijfsvoering. Omdat de GGD Hollands Noorden een apart programma Bedrijfsvoering heeft waarin vooral de ambtelijke organisatie uiteen wordt gezet, beperken we deze paragraaf tot een aantal globale bespiegelingen omtrent de bestuurlijke en de ambtelijke organisatie.

Bestuurlijke organisatie

Hoewel het dualisme niet volledig van toepassing is verklaard op gemeenschappelijke regelingen (zo mogen DB leden nog wél deel uitmaken van het AB, waar collegeleden geen deel uitmaken van de gemeenteraad) dienen GR'en wel volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) te begroten en te rapporteren. Ook geldt voor gemeenschappelijke regelingen het verplichte gebruik van de verordeningen 212 en 213.

Per 1 april 2007 is de GGD Hollands Noorden ontstaan uit de voormalige GGD'en in Noord-Kennemerland, de Kop van Noord-Holland en West Friesland. De GGD heeft een eigen Algemeen en Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders gezondheidszorg van de 26 aan de GGD deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door 6 personen uit het algemeen bestuur, 2 uit iedere subregio.

De (openbare) vergaderingen van het Algemeen Bestuur vinden gemiddeld eens per kwartaal plaats, het Dagelijks Bestuur vergadert maandelijks (niet openbaar). Hiernaast zijn er regelmatige bilaterale overleggen tussen de voorzitter en de directeur en kunnen de leden van het Dagelijks Bestuur op eigen initiatief de sectormanagers benaderen voor de betreffende portefeuille.

Het Algemeen Bestuur stelt in haar vergaderingen de kaders vast waarbinnen het Dagelijks Bestuur dient te opereren. Het Algemeen Bestuur is verder in ieder geval belast met:

- het vaststellen van de meerjaren- en jaarlijkse beleidsplannen;
- het vaststellen en wijzigen van de begroting, voor zover programmaoverschrijdend en/of van invloed op het uiteindelijke resultaat;
- het vaststellen van de rekening;
- het opstellen van voorwaarden voor toetreding;
- besluiten over toe- en uittreding van gemeenten;
- het doen van voorstellen tot wijziging van de regeling en opheffing;
- het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen en het (mede) oprichten van privaatrechtelijke rechtspersonen;

Het Dagelijks Bestuur is in ieder geval belast met:

- het voorbereiden van al hetgeen in de vergadering van het Algemeen Bestuur ter beraadslaging en beslissing moet worden gebracht;
- het uitvoeren van de besluiten van het Algemeen Bestuur;
- het aangaan van geldleningen voor zover de financiële lasten door de begroting worden gedekt;
- het kopen, ruilen, vervreemden, bezwaren en in erfpacht aannemen en uitgeven van roerende en onroerende zaken voor zover de financiële lasten zijn opgenomen in de begroting;
- het beheer van de activa en passiva;
- de zorg, voor zover deze niet aan anderen is opgedragen, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding;
- het voorstaan van de belangen van het lichaam bij andere overheden, instellingen, diensten en personen;
- het voeren van rechtsgedingen, het instellen van beroep en het maken van bezwaar.
- de aanstelling, de schorsing en het ontslag van *het personeel, met uitzondering van de directie*.

Door middel van mandatering van de directeur worden veel van de bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur doorgeschoven, waarbij de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij het Dagelijks Bestuur ligt.

Ambtelijke organisatie

Door toe en afnamen in het aantal taken dat de GGD voor de gemeenten en haar burgers uitvoert, zijn er schommelingen in de ambtelijke organisatie te zien. Zo is de formatie bijvoorbeeld in 2009 naar beneden aangepast door het wegvallen van taken op het gebied van de WMO en de BMHK en is een toename van de formatie te zien geweest door het overnemen van de Vangnet & Adviestaken m.b.t. de OGGZ. In 2009 zijn voorbereiding getroffen om per 1-1-2010 de gehele 0-4 jarigenzorg van de thuiszorginstellingen over te nemen, hetgeen inhoudt dat de GGD zo ongeveer verdubbeld is. Zo kort na het afronden van de fusie en de problemen die dit met zich mee heeft gebracht, heeft dit proces een zware wissel getrokken op de ambtelijke organisatie. Na de afwikkeling van de laatste zaken met betrekking tot dit proces, is het noodzakelijk om enige bestendigheid in de ambtelijke organisatie te hebben om ons vervolgens weer te kunnen richten op de ontwikkelingen die voor ons liggen.

1.2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen GGD

De kapitaalgoederen die bij de GGD Hollands Noorden aanwezig zijn, hadden per 31-12-2008 een boekwaarde van € 1.860.000,-. In 2009 zijn investeringen gedaan ter grootte van € 1.013.000 en hebben reguliere afschrijvingen plaatsgevonden van € 394.000. De omvang van de investeringen die in 2009 gedaan zijn, heeft te maken met de naderende integratie van de 0-19 jarigenzorg. Om gereed te zijn voor de uitvoering van deze omvangrijke taak zijn verbouwingen in bestaande en nieuwe huisvesting nodig geweest en is de ICT-infrastructuur aanzienlijk gewijzigd. Omdat de laatstgenoemde investeringen gepleegd zijn in het kader van de integratie van de 0-19 jarigenzorg wordt hierop pas met ingang van 2010 afgeschreven. De kosten ervan zullen gedekt moeten worden uit de van de gemeenten te ontvangen BDU-gelden.

Per 31-12-2009 bedroeg de boekwaarde van de activa € 2.459.000. Deze boekwaarde is als volgt te verdelen:

Huisvesting:	€ 791.000
Meubilair:	€ 455.000
Apparatuur:	€ 106.000
Automatiseringshardware:	€ 786.000
Automatiseringssoftware:	€ 321.000
	€ 2.459.000

1.2.6 Rechtmatigheid

De accountantscontrole op de rechtmatigheid is gericht op de naleving van het normenkader waarmee is voldaan aan de minimale vereisten op het gebied van de rechtmatigheid.

Hierbij geldt dat alleen artikelen van belang zijn voor zover deze directe financiële beheersbehandeling betreffen of kunnen betreffen. Verder is de controle gericht op:

- Programmabegroting 2009
- Financiële verordening artikel 212
- Controleverordening artikel 213
- Periodieke rechtmatigheidonderzoeken

2 DOELREALISATIE

Onderstaand zijn de doelstellingen van de verschillende programma's opgenomen zoals die in de programmabegroting 2009 zijn opgenomen.

Realisatie doelen JGZ

Gesteld doel	Behaald?	Opmerking
Afstemming werkwijze zodat in 2009 uniform wordt gewerkt	ja	Zie toelichting, op sommige locaties wordt nog gewogen afgeweken
Opkomstpercentages vaccinaties minimaal 90 %	ja	
Opkomstpercentage contactmomenten tussen 85-90%	Gedeeltelijk	Zie overzicht productie en toelichting op gegevens
Uniforme procesbeschrijvingen conform HKZ schema	Loopt conform planning	Certificering op de agenda voor 2010
Start voorbereiding en implementatie DD JGZ	ja	Verdere implementatie in 2010
Nauwe samenwerking met JGZ 0-4	ja	Per 1-1-2010 IJGZ bij de GGD
Eenduidig aanbod Maatwerk JGZ	ja	Het maatwerk is beschreven en geüniformeerd.
Ontwikkelen activiteiten Opvoedondersteuning in nauwe samenwerking met ketenpartners	ja	Overname opvoedsteunpunten en betreffende medewerkers
Leveren van een belangrijke bijdrage bij de totstandkoming CJG	ja	Voor 20 gemeenten biedt de GGD ondersteuning bij de ontwikkeling van CJG's.

Realisatie doelen I&M

Algemene Infectieziektebestrijding

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Bezoek symposium door iedere arts en verpleegkundige	ja	Is jaardoel
Alle artsen zijn gekwalificeerd en geregistreerd als arts Infectieziektebestrijding, alle vpk's als hebben vervolgopleiding infectieziektebestrijding gedaan	deels	Medewerkers zijn begonnen aan training en ronden deze in 2010 af.
Gebruik IZR als elektronisch dossier door allen	nee	Momenteel wordt gewerkt met HP Zone; de officiële aanschaf wordt verwacht per 1-1-2010
Ontwerp systeem managementrapportage	ja	Is een doorlopend proces
Formatie in overeenstemming met norm VISI	ja	Formatie is op orde
Structureel teamoverleg	ja	1 keer per maand
Verbetering samenwerking artsconsulent binnen regio	ja	IZB doet mee met provinciale Projecten die gedraaid worden onder aansturing van de RAC-er
Eind 2009 HKZ gecertificeerd	ja	24 april 2009 certificaat behaald
2 oefeningen gehad met de GHOR	ja	In het voor- en najaar zijn oefeningen gehouden

Tuberculosebestrijding

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Bezoek symposium en specifieke scholing door iedere verpleegkundige	ja	Is jaardoel
Formatie in overeenstemming met norm VISI	ja	Formatie is op orde
Structureel teamoverleg	ja	Er is een product- en verpleegkundig overleg
Ontwerp systeem managementrapportage	ja	Continu proces 2009
Interne afspraken met sectoren over samenwerking	ja	Met de Reizigersadvisering.
Eind 2009 HKZ gecertificeerd	ja	24 april 2009 behaald

SOA-bestrijding

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Bezoek symposium en specifieke scholing door iedere verpleegkundige	ja	Is jaardoel
Voldoende formatie (VISI-norm)	ja	(Visi norm niet officieel geaccepteerd).
SOA-EPD als registratiesysteem optimaliseren	ja	Implementatie is gestart, aan traagheid van systeem wordt gewerkt.
Spreekuurfaciliteit in Hoorn realiseren	ja	2 dagdelen per week sinds februari
Patiënten curatief SOA spreekuur 2500	ja	Stand 2009: 2537 (2008: 2538)
2 voorlichtingsprojecten realiseren	deels	Peerproject is gedaan; daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor een project gericht op allochtonen in Den Helder.
200 consulten aanvullende seksuele hulpverlening (ASH)	nee	Eindstand ASH: 141. Prognose 2009 is tussentijds bijgesteld: maximaal 100.
Ontwerp systeem managementrapportage	ja	Continu proces 2009
Interne afspraken sectoren over samenwerking	ja	Werkgroep seksualiteit (GBO, JGZ) ASH (GBO, JGZ, ACSG) prostitutiebeleid (GBO)
Eind 2009 HKZ gecertificeerd	ja	24 april 2009 behaald

Inspectie en Hygiënezorg

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Bezoek symposium en specifieke scholing door iedere verpleegkundige	ja	jaardoel
Structureel teamoverleg	ja	1 keer per maand
Realisatie 97% aangevraagde inspecties	ja	100%
Realisatie voldoende en deskundige formatie	ja	Continu proces
Beoordelen 10 evenementen	nee	In 2009 bleek geen ruimte voor deze activiteit
Realisatie registratiesysteem	ja /nee	Eigen systeem is verbeterd. Het GIR kan nog niet geïmplementeerd worden als gevolg van landelijke problemen. Prognose: na mei 2010.
Ontwerp systeem managementrapportage	ja	Continu proces
Interne afspraken sectoren over samenwerking	ja	Er liggen afspraken met GBO over samenwerking richting gemeenten.
Kostentoerekening uniform toegepast in NHN	ja	
Eind 2009 HKZ gecertificeerd	ja	24 april HKZ –ISO -certificaat behaald

Reizigersadvisering

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Bezoek symposium en specifieke scholing door iedere verpleegkundige en arts	ja	Jaardoel
Registratie LCR iedere arts en verpleegkundige	deels	Een arts en een verpleegkundige zijn nog niet geregistreerd om dat daarvoor alle randvoorwaarden nog niet aanwezig zijn.
Structureel teamoverleg	ja	1 keer per maand
Uniforme werkwijze NHN	ja	Continu proces
Voldoen aan elk verzoek om reizigersadvisering	ja	
Voldoende formatie	ja	Afname van chronische uitval maakt dat er voldoende adviseurs beschikbaar zijn.
Beschikking over goed registratiesysteem	deels	Orion levert standaard onvoldoende specifieke managementgegevens op. Via queries wordt gewerkt aan verbetering.
Aansluiting Vecozo realiseren	nee	Is pas nodig bij intensieve samenwerking met verzekeraar. In 2009 niet aan de orde geweest.
Ontwerp managementrapportagesysteem	ja	Continu proces 2009
Interne afspraken sectoren over samenwerking	ja	Met TBC en Infectieziektebestrijding (vaccinatiesprekuren)
Eind 2009 HKZ gecertificeerd	ja	24 april 2009 behaald

Medische Milieukunde

	Behaald?	Opmerkingen
Bezoek symposium en specifieke scholing door iedere MMK-medewerker	ja	Jaardoel
Structureel teamoverleg	ja	1 keer per maand
Uniforme werkwijze NHN	ja	
Formatie op waakvlamniveau en bestaande uit verschillende disciplines	ja	Formatie op waakvlamniveau, zij het met tijdelijke formatie.
Iedere gemeente wordt bezocht in 2009	nee	Dit relatiebeheer is mislukt als gevolg van o.a. inzet voor het frisse scholen - project. Nu geprogrammeerd voor 2010.
Realisatie registratiesysteem	ja	MGK is per 1-1-2009 geüpdate MMK-versie.
Ontwerp systeem managementrapportage	ja	Continu proces 2009
Interne afspraken sectoren over samenwerking	ja	Samenwerking met GBO (BIMI), overleg met JGZ.
Eind 2009 HKZ gecertificeerd	ja	24 april 2009 behaald

Realisatie doelen SMGZ**Publieke Gezondheidszorg voor Asielzoekers**

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Gesprekken voeren en activiteiten uitvoeren ter voorbereiding op detachering PGA- personeel per 2010	ja	

SMA WMO

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Werkwijzen binnen geheel werkgebied harmoniseren	ja	
Voorbereiding treffen voor vermindering van formatie	ja	

Medische Zorg RIJ Doggershoek

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen?
Voorlichtingsplan opstellen	ja	
Implementatie HIS	ja	
Offerte Transferium	Nee	Gekozen voor huisartsenpost

Forensische Geneeskundige Eenheid (FGE)

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
kwaliteitscertificaat Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector	ja	
Behoud/uitbreiding marktpositie, aanbesteding	ja	Geen van de partijen kon aan eisen voldoen; voortgang obv oude contract
Uitbreiding artsenbestand	Nee	1 arts aangetrokken, 1 arts teruggetrokken
Bijscholing artsen	ja	

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Overname Vangnet en Advies Noord-Kennemerland	ja	
Herkenbaar Meldpunt in 3 grote gemeenten	ja	In gang gezet, vervolg in 2010
Opdracht verkrijgen vanuit centrumgemeenten voor de regierol van de GGD.	ja	Opdracht verkregen, uitbouw in 2010.
Kwaliteitscertificaat Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector	ja	

Realisatie doelen GBO

Gesteld doel	Behaald?	Opmerkingen
Realisatie digitaal Gezondheidsprofiel HN	Gedeeltelijk, Op schema, continu	De profielen in Kennislokaal zijn verder aangevuld en uitgebouwd.
Gezondheidsenquête 13 – 16 jr. NHN, voorbereiding en uitzetten	Gedeeltelijk, op schema, doorloop 2010.	Eind december 2009 is 75% van de uitgezette vragenlijsten ingevuld en teruggestuurd (20.000 lijsten = 100%).
Gezondheidsenquête 65+ NHN voorbereiden en uitvoeren	Gedeeltelijk, op schema, doorloop 2010.	De respons op de enquête is ongeveer op 53% uitgekomen.
Voorlichting seksualiteit bij gemeenten in gezondheidsbeleid	Gedeeltelijk, op schema, doorloop 2010.	De sector JGZ heeft preventie en educatieactiviteiten opgenomen in de jaarplanning in het kader van seksualiteitsvoorlichting.

Resultaten OGGZ-monitor (2008) opgeleverd	Behaald	Nieuwe monitor 2010 op schema.
Gebruik lesmaterialen door min. 45 scholen	ja	Het oorspronkelijke doelgetal is al eerder in 2009 behaald.
Gebruik Gezondheidsbevorderende projecten door min. 30 scholen in 10 gemeenten	ja	Projecten op de preventiespeerpunten van alcohol, overgewicht, roken, psychische gezondheid (gerelateerd aan alcohol) worden uitgevoerd op 50 scholen in 15 gemeenten.
Uitvoering minimaal 15 andere gezondheidsbevorderende projecten	Nee	Uiteindelijk zijn in 2009 4 projecten buiten de reguliere speerpunten op verzoek van gemeenten tot stand gekomen. Dit is gerelateerd aan maatwerkverzoeken van individuele gemeenten. In 2010 zijn hiervoor andere doelen geformuleerd.
Bijdrage totstandkoming Nota's LGB voor alle gemeenten	ja	
Actieve bijdrage lokale uitwerking nota's LGB in minimaal 15 gemeenten	ja	In het laatste kwartaal is de stand van zaken dat in 23 van de 26 gemeenten de nota's LGB uit de lopende cyclus zijn vastgesteld.
Zorgwijzer, beschikbaar voor heel NHN (aanvulling: eind 2010)	Gedeeltelijk, voltooiing februari 2010.	In het laatste kwartaal is de gemelde inhaalslag ingezet, die begin februari 2010 is voltooid.
Opdracht WMO Webwinkel door gemeenten Kop van Noord-Holland	Nee	In het laatste kwartaal is door de stuurgroep WWZ-wijzer Alkmaar besloten om de informatie uit de Webwinkel over te dragen aan MEE in het kader van de WWZ-wijzer Alkmaar. Hiermee is de aangekondigde en door de gemeenten besloten afbouw van de webwinkel voltooid. Het gebruik door het publiek was te gering, eerdere inschattingen hierover door GGD en gemeenten NK zijn verkeerd gebleken. De gemeenten in Kop van Noord-Holland hebben daarom dit voorbeeld niet willen volgen.
Implementatie fase 2 KennisLokaal	Op schema, continu geworden.	In het laatste kwartaal zijn wederom weer instellingen en ketenpartners toegevoegd.

3 JAARREKENING

3.1.1 Balans GGD HN per 31 december 2009

(bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2009	31-12-2008
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2.459	1.860
Investerings met een economisch nut	2.459	1.860
Totaal vaste activa	2.459	1.860
Vlottende activa		
Vorraden	32	41
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.558	979
Vorderingen op openbare lichamen	1.261	743
Overige Vorderingen	297	236
Overlopende activa	958	462
Liquide middelen	869	648
Totaal vlottende activa	3.417	2.130
Totaal-generaal	5.876	3.990

Balans GGD HN per 31 december 2009

(bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2009	31-12-2008
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	-86	354
Algemene reserve	-	467
Bestemmingsreserves	256	416
Nog te bestemmen resultaat 2008	-	-529
Nog te bestemmen resultaat 2009	-343	
Voorzieningen	7	64
Voorzieningen voor middelen van derden	-	-
Voorziening voor verplichtingen en risico's	7	64
Totaal vaste passiva	-80	418
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.367	1.779
Banksaldi	-	-
Overige schulden	1.367	1.779
Overlopende passiva	4.589	1.794
Totaal vlottende passiva	5.956	3.573
Totaal-generaal	5.876	3.990

Toelichting op de balans GGD Hollands Noorden per 31 december 2009

(bedragen x € 1.000,-)

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	31-12-2009	31-12-2008
<i>Overige vaste activa</i>		
Boekwaarde activa	2.459	1.860
Totaal	2.459	1.860

Deze boekwaarde kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2009	31-12-2008
Huisvesting	790	777
Meubilair/inrichting	455	440
Medische apparatuur	106	108
Automatisering hardware	786	310
Automatisering software	322	225
Totaal	2.459	1.860

Het verloop van de overige vaste activa was in het verslagjaar als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2008	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2009
Huisvesting	777	67		54		790
Meubilair/inrichting	440	109		74	20	455
Medische apparatuur	108	18		20		106
Automatisering hardware	310	634		158		786
Automatisering software	225	185		88		322
Totaal	1.860	1.013	-	394	20	2.459

In afwijking op de gebruikelijke werkwijze dat afschrijving van investeringen in het jaar van aanschaf start, hebben nog geen afschrijvingen plaatsgevonden op investeringen in ICT-zaken m.b.t. de 0-4 jarigenzorg. Deze activa worden pas met ingang van 2010 gebruikt en de afschrijvingen starten dan ook op dat moment.

Voorraden

	31-12-2009	31-12-2008
Vaccins	32	41

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2009	31-12-2008
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	<u>1.261</u>	<u>743</u>

Deze vorderingen hebben betrekking op de gemeenten, Provincie NH en diverse gemeenschappelijke regelingen.

	31-12-2009	31-12-2008
<u>Overige vorderingen</u>	<u>297</u>	<u>236</u>

Overlopende activa

De overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2008</u>
Vooruitbetaalde bedragen	214	123
Nog te ontvangen bedragen		
- Waarborgsommen	6	-
- RIVM Vergoedingen H1N1 Vaccinaties	257	-
- GGD Nederland MMK 4e kw 2009	46	-
- Nog te ontv hygiënebegeleiding	68	-
- nog te ontv projectgelden maatwerk JGZ	136	-
- nog te ontv afrekening Canon	27	-
- nog te onv vergoeding Stichting MOA	57	-
- overige zaken	23	246
- nog te ontvangen projectgelden (zie hieronder)	124	93
	<u>744</u>	<u>339</u>
Totaal	<u>958</u>	<u>462</u>

Verloop nog te ontvangen projectgelden

	<u>saldo 31-12-08</u>	<u>baten-09</u>	<u>kosten-09</u>	<u>saldo 31-12-09</u>
Klas beweegt project NK	12		12-	-
Gezond gewicht Heiloo	3		4	7
Alcoholmatiging Alkmaar	9	14	5	-
Alcoholmatiging Bergen	6	3	3-	-
Alcoholmatiging Castricum	1	3	2	-
Alcoholmatiging Heiloo	1	10	9	-
Alcoholmatiging Langedijk	1	-	1	2
Eenzaamheidspreventie	7		7-	-
Psychische gezondheid KvNH	-		4	4
Jeugd & Alcohol KvNH	-		29	29
Overgewichtpreventie nk	16		16-	-
WMO/Webwinkel (zie ook GBO005)	10	3	7-	-
Dat drinkt niet West Friesland	19	6	8	21
Westfrisse jeugd	-	39	66	27
Ouderen Alkmaar	4	36	32	-
Helder in de kop	-	-	12	12
Voorlichting & PR 2010	-		1	1
Steunpunt HG 2010	-		1	1
Centrum jeugd & gezin	-	-	20	20
Veldregiseur en CVS	4	132	128	-
	<u>93</u>	<u>246</u>	<u>277</u>	<u>124</u>

Liquide middelen

	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2008</u>
Banken	863	638
Kassen	2	3
Kruisposten	4	7
Totaal	<u>869</u>	<u>648</u>

Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen was in het verslagjaar als volgt:

	Saldo 31-12-2008	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2008	Saldo 31-12-2009
Algemene reserve	467	62		529-	-

Het nadelig resultaat over 2008 van € 529.000 is conform het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 30 juni 2009 onttrokken aan de algemene reserve. Na deze onttrekking bedroeg deze reserve € 62.000 negatief. Volgens de herziene begroting zoals vastgesteld door het AB d.d. 30-11-2009 is € 62.000 ten laste van de exploitatie aan de reserve toegevoegd teneinde de negatieve stand te compenseren.

	Saldo 31-12-2008	Toevoeging	Onttrekking	Terugbetaling gemeenten	Saldo 31-12-2009
Reserve FPU	13		3		10
Reserve inrichting huisvesting WF	383	-	40	107	236
Reserve Kenniscentrum	19	-	9		10
Bestemmingreserves	415	-	52	107	256

terugbetaling

In 2009 is in het Algemeen Bestuur besloten tot de terugbetaling van een gedeelte van de bestemmings-reserve huisvesting omdat bij de fusie meer was ingebracht dan uiteindelijk voor dit doel noodzakelijk bleek.

Nog te bestemmen resultaat 2009,:

Het nog te bestemmen resultaat over 2009 bedraagt € 342.503,- negatief. Voorgesteld wordt om dit te bestemmen ten laste van de algemene reserve. De hoogte van deze reserve bedraagt na bestemming € 342.503 negatief. Dit is voornamelijk het gevolg van het niet aan de gemeenten doorberekenen van de voorbereidingskosten voor de integratie van de Jeugdgezondheidszorg. In 2010 zal de algemene reserve verder dalen door de af te rekenen frictiekosten. De met de integratie te behalen efficiencywinst zal ingezet worden om de negatieve reserve in de komende jaren in te lopen.

Reserves

Algemene reserve

Na verwerking van het resultaat over 2008 was de stand van de algemene reserve € 62.000 negatief. Dit negatieve bedrag is in de herziene begroting ingelopen. Als gevolg van het -voorziene- negatieve resultaat over 2009 (met name als gevolg van de voorbereiding op de integratie van de JGZ), bedraagt de algemene reserve na vaststelling van de jaarrekening € 343.000 negatief.

Reserve FPU

In 2004 is door de GGD Kop van Noord-Holland van de GHOR € 26.500 ontvangen tbv de FPU lasten van een voormalig medewerker van de GHOR. Uit deze reserve wordt jaarlijks € 3.320,- onttrokken en tgv de exploitatie geboekt.

Reserve huisvesting West-Friesland

Deze bestemmingsreserve is nog voor de fusie bij de GGD Westfriesland gevormd ter dekking van de kosten van de nieuwe huisvesting voor zaken als inrichting, verhuizing en dergelijke.

In 2009 zijn de laatste handelingen op dit gebied verricht en is gebleken dat de eerdere inbreng vanuit de gemeenten in West-Friesland € 107.000 hoger was dan noodzakelijk voor dit doel. In 2009 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot terugbetaling van het overschot aan de betreffende gemeenten. In de komende jaren zal deze reserve evenredig met de nog te plegen afschrijvingen vrijvallen.

Reserve Kenniscentrum

Deze reserve is gevormd teneinde het Kenniscentrum te kunnen realiseren. Jaarlijks wordt hieruit de afschrijving van de software bekostigd.

Voorzieningen

Voorzieningen van bekleemde gelden

Onder deze noemer waren in het verleden de vooruitontvangen projectgelden verantwoord. Als gevolg van een stelselwijziging worden de projectgelden met ingang van 2008 onder de overlopende passiva verantwoord. Een overzicht van omvang en verloop per project is verderop in de toelichting opgenomen.

	Saldo 31-12-2008	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2009
<u>Voorzieningen voor verplichtingen en risico's</u>				
- Voorziening inzake gespaard verlof	64		57	7
	<u>64</u>	<u>-</u>	<u>57</u>	<u>7</u>

Deze voorziening heeft betrekking op het opgebouwde spaarverlof van een medewerker die voorafgaand aan de FPU dit verlof opneemt. De medewerker is inmiddels niet meer werkzaam en is per 1 februari 2010 uit dienst. De voorziening valt vrij naar evenredigheid met de loonkosten van de medewerker en zal eind 2010 uitgeput zijn.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2008</u>
Overige schulden:		
- crediteuren	1.367	1.779
Totaal	<u>1.367</u>	<u>1.779</u>

Overlopende passiva

De overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2008</u>
Vooruitontvangen bedragen		
- Diverse vooruitontvangen bedragen	<u>266</u>	
	266	-
Nog te betalen bedragen:		
- te betalen labkosten SOA	772	448
- salarissen, loonheffing e.d.	555	98
- diverse afgewikkelde projecten	573	296
- afrekening BMHK	-	112
- af te dragen vergoedingen H1N1	86	-
- nog te betalen loonkosten	8	13
- afrekening servicekosten 2009	16	50
- stelpost accountantscontrole	33	17
- afrekening gemeente ivm dubbele betaling	51	
- af te dragen BTW	12	6
- personeelsvereniging	13	10
- vooruitontvangen bijdrage huisvesting NK	14	17
- lopende projecten (zie hieronder)	1.969	682
- overige overlopende passiva	221	45
	<u>4.323</u>	<u>1.794</u>
Totaal	<u>4.589</u>	<u>1.794</u>

Verloop projecten	saldo 31-12-08	baten-09	kosten-09	naar expl	saldo 31-12-09
Sporthero/Bosimpuls	100	30	48		81
Hayatproject	2	1	2		-
Ontwikkelen stedelijk compas WF		5	5		-
Zorgwijzer Hollands Noorden	8	4	11		1
Bos Castricum 2006-2010	-	1	-		1
Alcohol verkeerscursus HHW	-	24	14		11
Alcoholmatiging Alkmaar	-	14			14
Alcoholmatiging Bergen	-	8			8
Alcoholmatiging Castricum	-	3			3
Alcoholmatiging Graft-de Rijk	1	-	1-		2
Alcoholmatiging Heerhugowaard	14	-	9		5
Alcoholmatiging Heiloo		9			9
Alcoholmatiging Schermer	2	-	-		2
Alcoholmatiging Provincie/NK	34	-	14		21
Alcoholmatiging Noord-Kennemerland	0	50	40		10
Stichting basement	30	-	2		28
Eenzaamheidspreventie	-	0	-		0
Psychische gezondheid KvNH	6	10	16		-
Jeugd & Alcohol KvNH	19	40	58		-
Stoppen met roken	6	-	6		-
Bos Hoorn	15	6	5		15
OGGZ Heerhugowaard	10	-	10		-
Hayat 2009	-	50	47		2
Gezond gewicht Stedebroec	-	1	1		-
Gezonde school kantine Copernicus	-	3	-		3
Gezonde schoolkantine Titaan	-	3	1		2
Ouderen Alkmaar	-	20	-		20
OGGZ West-Friesland	-	9	9		-
Gezonde kantine Doggershoek	-	1	-		1
Gezonde kantine RSG Enkhuizen	-	2	-		2
Prov N-H via Heerhugowaard	-	38	-		38
OGGZ Heerhugowaard	-	35	-		35
Extra kosten CJG's Alkmaar	-	62	20		42
Opvoedsteunpunt KvNH	-	5	1		3
Centrum voor Jeugd & Gezin	8	102	110		-
Digitaal Dossier JGZ	20	893	286		627
Opvoedsteunpunt NK	-	175	175		-
Steunpunt opvoedingsondersteuning WF	-	87	87		-
Impuls opvoedingsondersteuning NK	184	125	143		166
Impuls opvoedingsondersteuning WF	-	49	46		3
Impuls opvoedingsondersteuning KvNH	-	107	84		24
Beter omgaan met pubers NK	-	73	73		-
HPV campagne 2009	-	278	229		49
Vaccinatie campagne Mexicaanse griep	-	507	271		236
Mediacampagne Triple P	-	175	2		173
JGZ Maatwerk KvNH	-	175	175		-
JGZ Maatwerk WF	-	38	38		-
JGZ Maatwerk NK	9	249	258		-
Gelden 0-4 JAAR	13	3.344	3.357		-
Eigen Kracht	28	2	30		-
Eigen Kracht Den Helder *1)	141	99	100		141
Steunpunt Huiselijk Geweld 2009	-	106	106		-
Voorlichting en PR 2009	-	30	8		22
Eergerelateerd geweld	-	107	33		73
RAAK Den Helder *1)	8	116	65		58
Zorg aan illegalen	24	8-	16		-
Zwerfjongeren	-	50	10		40
totaal	682	7.313	6.020	-	1.969

*1) Voor een aantal projecten, waaronder Eigen Kracht en RAAK Den Helder is een accountantsverklaring vereist na afronding. Omdat deze projecten nog doorlopen in 2010 is nog geen accountantsverklaring opgesteld.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het huurcontract van het pand in Alkmaar loopt tot 1 juli 2010 en vervolgens wordt deze overeenkomst telkens voor een periode van een jaar voortgezet. De huurverplichtingen voor 2010 bedragen € 114.560.

Het huurcontract van het pand in Hoorn loopt tot 1 december 2018. De huurverplichtingen voor 2010 bedragen € 234.684.

Het huurcontract van het hoofdkantoor in Schagen loopt tot 1 april 2015. De huurverplichtingen voor 2010 bedragen € 272.627 (uitgaande van een huurstijging van 1,5%). Om de medewerkers te kunnen huisvesten die over zijn gekomen van de thuiszorgorganisaties in het kader van de ingeratie van de JGZ is aanvullende huisvesting in Schagen gehuurd (vooralsnog tot eind 2014 met huurverplichtingen voor 2010 van € 51.061).

Ten behoeve van de verhuurder van het pand aan de Grotewallerweg in Schagen is een bankgarantie van € 27.500 afgegeven. Deze is geldig tot 6 maanden na afloop van het huurcontract.

Ten behoeve van de uitvoering van de 0-4 jarigenzorg is het aantal gehuurde panden met ingang van 2010 aanzienlijk gestegen. Hierbij gelden verschillende huurtermijnen en voorwaarden. De totale omvang van de huurlasten is nog niet precies bekend omdat nog onderhandelingen gevoerd worden over het overnemen van deze contracten.

Het wegvallen van de 0-4 jarigenzorg bij de thuiszorginstellingen leidt tot een frictie-probleem bij de betreffende organisaties. Met het wegvallen van de dienstverlening en de hieraan gekoppelde gelden, verdwijnt eveneens een deel van de dekkingsmogelijkheden van met name overhead. Naast het integratieproces worden onderhandelingen gevoerd over de door de GGD te vergoeden overhead. De omvang van de te vergoeden frictie is nog niet bekend maar zal in 2010 zorgen voor een groter negatief saldo van de algemene reserve. Omdat besloten is dat de integratie uitgevoerd zal worden zonder een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten, dient de negatieve reserve ingelopen te worden uit de efficiencywinsten die naar de toekomst toe gerealiseerd worden.

3.2.1 Programmarekening GGD HN + toelichting

Programma's GGD

Binnen de programmabegroting en –verantwoording van de GGD Hollands Noorden onderscheiden we zes programma's:

1. Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
2. Infectieziekten en Milieu (I&M);
3. Sociaal Medische Gezondheidszorg (SMGZ);
4. Gezondheidsbevordering, Beleid en Onderzoek (GBO);
5. Directie & Beleid (D&B);
6. Bedrijfsvoering (BV);

Onderstaand zijn de baten en de lasten opgenomen van de GGD Hollands Noorden, zowel in totaal als naar programma verdeeld, met een beknopte toelichting erop. Vervolgens geven we meer gespecificeerd inzicht in de baten en lasten per programma en volgt een toelichting op de voornaamste verschillen tussen de realisatie en de aangepaste begroting over 2009.

Baten en lasten GGD totaal

	Realisatie	Primaire begroting	Herziene begroting	Realisatie
(bedragen x € 1.000,-)	2008	2009	2009	2009
Lasten	€ 23.852	€ 23.240	€ 25.097	€ 27.859
Baten	€ 23.235	€ 23.237	€ 24.876	€ 27.527
Resultaat voor bestemming	€ 617-	€ 3-	€ 221-	€ 333-
Mutatie reserves	€ 88	€ 3	€ 29-	€ 10-
Mutatie voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 529-	€ 0	€ 250-	€ 343-

Dit overzicht sluit niet aan met het overzicht op pagina 18. Op pagina 18 zijn de interne verrekeningen geëlimineerd zoals dat gebruikelijk is bij het financieel samenvoegen van onderdelen van de organisatie. Verslaggevingsvoorschriften vereisen dat eveneens inzicht geboden wordt in de totalen aan baten en lasten per programma. Het totaal van deze optelling omvat de nog niet geëlimineerde interne verrekeningen. Deze interne verrekeningen bedragen in 2009 € 5.055.000.

Baten en lasten GGD HN per programma:

	Realisatie	Primaire begroting	Herziene begroting	Realisatie
Lasten:				
(bedragen x € 1.000,-)	2008	2009	2009	2009
Progr. 1 : Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	€ 9.215	€ 8.667	€ 9.535	€ 11.701
Progr. 2 : Infectieziekten & Milieu (I&M)	€ 4.056	€ 4.281	€ 4.321	€ 4.545
Progr. 3 : Sociaal Medische Gezondheidszorg (SMGZ)	€ 2.464	€ 2.111	€ 2.829	€ 2.846
Progr. 4 : Gezondheidsbevordering, Beleid en Onderzoek (GBO)	€ 2.441	€ 2.703	€ 2.784	€ 2.785
Progr. 5 : Directie & Beleid (D&B)	€ 1.711	€ 1.491	€ 1.530	€ 1.687
Progr. 6 : Bedrijfsvoering (BV)	€ 3.965	€ 3.987	€ 4.098	€ 4.297
totale lasten	€ 23.852	€ 23.240	€ 25.097	€ 27.860

Baten en lasten GGD HN per programma:

Baten: (bedragen x € 1.000,-)	Realisatie 2008	Primaire begroting 2009	Herziene begroting 2009	Realisatie 2009
Progr. 1 : Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	€ 9.242	€ 8.667	€ 9.535	€ 11.492
Progr. 2 : Infectieziekten & Milieu (I&M)	€ 3.866	€ 4.281	€ 4.321	€ 4.586
Progr. 3 : Sociaal Medische Gezondheidszorg (SMGZ)	€ 2.159	€ 2.111	€ 2.829	€ 2.871
Progr. 4 : Gezondheidsbevordering, Beleid en Onderzoek (GBO)	€ 2.687	€ 2.703	€ 2.784	€ 3.005
Progr. 5 : Directie & Beleid (D&B)	€ 1.401	€ 1.488	€ 1.339	€ 1.326
Progr. 6 : Bedrijfsvoering	€ 3.880	€ 3.987	€ 4.068	€ 4.248
totale baten	€ 23.235	€ 23.237	€ 24.876	€ 27.528
Resultaat voor bestemming	€ 617-	€ 3	€ 221-	€ 333-
Toevoeging reserves			€ 62-	€ 62-
Onttrekkingen reserves	€ 88	€ 3	€ 33	€ 52
Mutatie reserves	€ 88	€ 3-	€ 29-	€ 10-
Resultaat (-/- = nadelig)	€ 529-	€ -	€ 250-	€ 343-

Begrotingsrechtmatigheid

De programmarekening laat met betrekking tot de lasten een overschrijding van de begroting zien van € 2.762.000,-. Bij de analyse van de verschillen is het van belang hieraan een oordeel te koppelen over het zich wel of niet voordoen van begrotings(on)rechtmatigheid. In principe zijn alle begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig tenzij het algemeen bestuur vindt dat er redenen zijn om te oordelen dat dit niet het geval is en de overschrijdingen als rechtmatig beschouwt. In de kadernota (platform BBV) is een aantal kaders gecreëerd met een indeling van oorzaken van begrotingsoverschrijdingen. Bij elk van de mogelijke oorzaken is daarbij aangegeven wanneer wel of niet sprake is van begrotingsonrechtmatigheid. Deze kaders worden hiernavolgend toegepast op de begrotingsoverschrijding van GGD HN. De begrotingsoverschrijding op de lasten wordt overigens grotendeels (€ 93.000 verschil) gecompenseerd door hogere realisatie van baten. Het uiteindelijke resultaat van € 343.000 negatief verschilt zeer weinig van hetgeen als kosten van voorbereiding op de integratie van de Jeugdgezondheidszorg is opgenomen. Het resultaat op de GGD exclusief de voorbereiding op de integratie is € 18.000 positief.

Bij de analyse van de begrotingsrechtmatigheid hoeft alleen ingegaan te worden op de programma's die in totaal qua lasten zijn overschreden. Dit zijn alle programma's behalve het programma GBO (€ 1.000 overschrijding op GBO wordt hier niet in opgenomen). In de tekst bij de analyse van de verschillen zal worden verwezen naar mogelijke oorzaken. Hieruit blijkt dat geen van de begrotingsoverschrijdingen als onrechtmatig behoeft te worden aangemerkt.

De begrotingsoverschrijding is voor € 356.000,- ontstaan binnen de programma's Directie & Beleidsstaf en Bedrijfsvoering. De voornaamste oorzaken van de overschrijdingen in deze ondersteunende programma's zijn gelegen in een te laag opgenomen inschatting van diverse zaken. Extra inhuur van personeel om o.a. de ICT-organisatie betrouwbaar te maken en continuïteit van de facilitaire dienst te waarborgen heeft geleid tot aanzienlijk meer inhuur van derden dan waarmee eerder rekening was gehouden (verschil € 137.000). Extra kosten van telefonie en met name automatisering (mede in het kader van het verbeterplan voor de

ICT-organisatie) leidt tot een verder verschil van € 107.000. De specifiek aan de voorbereiding toe te wijzen kosten van projectleiding, wederom automatisering en dergelijke was in de begroting voorzien op € 250.000. In werkelijkheid zijn deze voorbereidingskosten uitgekomen op € 361.000; een verschil van € 111.000. Tezamen met nog een aantal kleinere verschillen leiden deze zaken tot hoger dan begrote uitgaven van € 356.000,-. Deze kostenoverschrijding betreft de activiteiten die passen binnen het bestaande beleid maar die niet aan het algemeen bestuur zijn gerapporteerd. Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd, maar doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid vallen, worden ze door het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog geautoriseerd.

Het programma JGZ zorgt voor een overschrijding van € 2.166.000. Dit bedrag wordt echter voor € 1.957.000 gecompenseerd door extra baten zodat een negatief resultaat op dit programma overblijft van € 209.000. Voornaamste oorzaken hiervan zijn afboekingen op zaken uit de periode voor 2009, te hoog begrote baten van een projectleider en te laag ingeschatte bedragen voor opleidingen en reiskosten. Ook de hogere lasten van bedrijfsvoering werken als gevolg van de doorbelasting door in de overschrijding.

Het restant van de overschrijding betreft activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en die deels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, zoals subsidies voor projecten. Tegenover deze kosten staan eveneens opbrengsten die in de toelichting van de programmarekening verder worden uitgewerkt. In dit geval is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Het uiteindelijke verschil tussen het begrote en het gerealiseerde resultaat van de GGD Hollands Noorden bedraagt € 93.000 negatief. Hoger dan begrote lasten in verband met de voorbereiding van de integratie van de 0-19 jarigenzorg, niet geraamde lasten van afboekingen van zaken uit eerdere jaren en meevallende opbrengsten uit projecten zijn de grootste geconstateerde verschillen die samen leiden tot deze afwijking ten opzichte van de herziene begroting.

Begrotingsrechtmatigheid per programma

Programma 1 (JGZ):

De overschrijding van de lasten bij JGZ wordt grotendeels gecompenseerd door extra baten zodat dit gedeelte niet als onrechtmatig beschouwd dient te worden. Het saldo van de overschrijding van de baten en lasten op dit programma van €209.000 wordt veroorzaakt door afboekingen op zaken uit eerdere jaren (€ 103.000), lager dan begrote opbrengsten voor de diensten m.b.t de CJG's (€ 15.000) en hoger dan begrote bedragen voor reiskosten (€ 12.000), opleidingskosten (€ 13.000) en doorberekenende kosten vanuit Bedrijfsvoering (€ 47.000). Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd, maar doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid vallen, worden ze door het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog geautoriseerd.

Programma 2 (I&M):

De overschrijding van de lasten van € 224.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personele lasten, hogere lasten voor laboratoriumonderzoeken en hogere doorberekeningen vanuit Bedrijfsvoering. Omdat deze lasten grotendeels zijn veroorzaakt door het uitvoeren van extra werkzaamheden, en ook hebben geleid tot hoger dan begrote baten, zijn de overschrijdingen niet onrechtmatig. Het saldo van de baten en lasten van dit programma is positief ten opzichte van de begroting.

Programma 3: (SMGZ):

De overschrijding op de lasten van SMGZ bedraagt € 17.000. Omdat de baten € 43.000 hoger uitvallen dan begroot is het saldo op dit programma € 26.000 positief. De voornaamste oorzaak van de overschrijding is te zien bij de personele lasten. De salarissen van de medewerkers zijn o.a. door de gevolgen van de functiewaardering te laag ingeschat zodat op dit onderdeel een overschrijding te zien is. Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd, maar doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid

vallen, worden ze door het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog geautoriseerd.

Programma 5 (D&B):

Het overschrijding op de lasten van het programma Directie & Beleidsstaf bedraagt € 157.000. De voornaamste oorzaak hiervoor wordt gevormd door de hoger dan begrote lasten in verband met de voorbereiding op de integratie van de jeugdgezondheidszorg (€ 111.000). Hiernaast is een overschrijding te zien op de salarislaster van € 38.000. Dit is voornamelijk het gevolg van de te lage inschatting van de individuele loonsommen van een aantal medewerkers. Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd, maar doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid vallen, worden ze door het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog geautoriseerd.

Programma 6 (Bedrijfsvoering):

De overschrijding van de kosten op het programma Bedrijfsvoering bedraagt per saldo € 199.000. De voornaamste oorzaken van de overschrijdingen in dit ondersteunende programma zijn gelegen in hoger dan begrote inhuur van extern personeel met name om het verbeterplan ICT te realiseren (€ 119.000), alsmede extra lasten voor licenties en overige zaken met betrekking tot ICT (€ 76.000).

De kostenoverschrijding betreft de activiteiten die passen binnen het bestaande beleid maar die niet aan het algemeen bestuur zijn gerapporteerd. Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd maar doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid vallen, worden ze door het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog geautoriseerd.

Toelichting op de programmarekening 2009:

Lasten

Programma 1: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Om dit programma in 2009 op een verantwoorde manier uit te kunnen voeren is een fors beroep gedaan op de inhuur van externe medewerkers. De kosten van deze medewerkers worden grotendeels gecompenseerd door extra projectopbrengsten. Omdat projectgelden qua aard geen structureel onderdeel van de begroting uitmaken, worden werkzaamheden in het kader van deze projecten met name uitgevoerd door externe medewerkers. Deze dure oplossing dient naar de toekomst toe tegen het licht gehouden te worden. Het uitvoeren van werkzaamheden door eigen personeel is aanzienlijk goedkoper, al was het alleen maar omdat de vaak verschuldigde BTW op de inhuur niet verrekend kan worden met de belastingdienst. Verder overschrijding wordt veroorzaakt door het opleidingskosten, reiskosten, afboeking van in vorige jaren onterecht opgenomen vorderingen en doorberekening vanuit het programma Bedrijfsvoering. De totale overschrijding van de lasten bedraagt € 2.166.000. Van dit bedrag wordt € 1.957.000 gecompenseerd door extra baten zodat het saldo op dit programma € 209.000 negatief bedraagt.

Programma 2: Infectieziekten & Milieu (I&M)

Op dit programma is een overschrijding te zien op de lasten van € 224.000. Dit nadelige verschil is hoofdzakelijk ontstaan door hoger dan begrote personele lasten (€ 54.000), hogere kosten van laboratoriumonderzoeken (€ 56.000) en hoger dan begrote interne doorberekening vanuit bedrijfsvoering (€ 72.000). De extra lasten zijn grotendeels ontstaan door het uitvoeren van niet begrote werkzaamheden waardoor eveneens niet begrote baten zijn gegenereerd. Het saldo van dit programma is ten opzichte van de herziene begroting € 41.000 positief.

Programma 3: Sociaal Medische Gezondheidszorg (SMGZ)

De totale overschrijding op de kosten bedraagt € 17.000. Hoger dan begrote lasten van personeel (€ 78.000) worden grotendeels goedgemaakt door lagere kosten van projecten. Tegenover dit laatste staan overigens ook lagere projectopbrengsten.

Programma 4 : Gezondheidsbevordering en -beleid (GBO)

Op dit programma is € 1.000 meer uitgegeven dan begroot. Positieve verschillen in de lasten betreffen met name de salarissen en de externe kosten van epidemiologisch onderzoek, negatieve verschillen zijn te zien bij de doorberekening vanuit Bedrijfsvoering en bij de kosten van projecten. Per saldo is op het programma GBO € 1.000 verschil te zien tussen de begrote en de gerealiseerde lasten.

Programma 5: Directie & Beleid (D&B)

De overschrijding op dit programma ad € 157.000 heeft voornamelijk te maken met hoger dan geraamde kosten voor de voorbereiding van de integratie van de JGZ (€ 111.000 zie eerdere toelichting), bij extra inhuur van extern personeel als gevolg van zwangerschapsvervangings (€ 18.000) en bij de kosten van het eigen personeel (€ 38.000 door te lage basisraming).

Programma 6: Bedrijfsvoering

Zoals bij de toelichting op de rechtmatigheid aangegeven, bestaat het verschil m.b.t. de lasten van bedrijfsvoering met name uit de hogere inhuur van externen, alsmede door extra lasten van ICT. Omdat het saldo van dit programma

Baten

Programma 1: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De extra opbrengsten die op dit programma gegenereerd zijn, bedragen € 1.957.000. Deze bestaan grotendeels uit hoger dan voorziene vergoedingen voor maatwerkprojecten en de inentingcampagnes tegen HPV en Mexicaanse griep. De extra opbrengsten staan zoals eerder aangegeven tegenover extra opbrengsten om deze zaken uit te kunnen voeren.

Programma 2: Infectieziekten & Milieu (I&M)

De hoger dan begrote opbrengst van € 265.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door niet begrote inspecties van scholen op de kwaliteit van het binnenklimaat (€ 110.000). De kosten hiervoor waren overigens eveneens niet begroot. Verder hebben de taken Inspectie & Hygiëne, de SOA-bestrijding en de Reizigersadvisering voor € 144.000 extra baten opgeleverd (t.o.v. de begroting). De rest van het verschil bestaat uit enkele minder omvangrijke verschillen.

Programma 3: Sociaal Medische Gezondheidszorg (SMGZ)

Het voordelige verschil op de baten van SMGZ van € 42.000 bestaat uit een aantal elkaar grotendeels compenserende factoren.

Hogere opbrengsten i.v.m. verklaringen voor uitstel uitvaarten € 27.000 positief als gevolg van de uitstel van een wetswijziging rond de lijkbezorging.

Hogere opbrengsten van de forensische geneeskunde als gevolg van hogere vraag naar diensten (€ 65.000) wordt gecompenseerd door lagere opbrengsten uit detachering van medewerkers (€ 61.000, mede als gevolg van tussentijdse overplaatsing). Op projecten is een lagere opbrengst te zien dan verwacht in verband met het nog niet gereed zijn van een aantal zaken (€ 77.000). De kosten hiervan zijn ook minder omvangrijk. Als laatste oorzaak van het verschil kan nog de liquidatievergoeding voor de MOA genoemd worden van € 57.000 die niet was begroot. Enkele kleinere verschillen zorgen voor een totaalverschil van € 42.000 ten opzichte van de begroting.

Programma 4: Gezondheidsbevordering en -beleid (GBO)

Omdat een groot aantal projecten is uitgevoerd, zijn de projectbaten flink hoger dan voorzien. De kosten zijn hoger eveneens maar per saldo levert dit een voordeel op. De baten van projecten zijn vooraf lastig in te schatten omdat veel afhangt van de vraag bij de deelnemers aan de GGD.

Programma 5: Directie & Beleidsstaf (D&B)

Slechts € 13.000 minder opbrengsten dan geraamd was. Hogere baten door meer inzet voor de GHOR (€ 25.000) wordt teniet gedaan door een lager dan begrote gemeentelijke bijdrage als gevolg van het hanteren van een onjuist aantal inwoners in de herziene begroting 2009.

Programma 6: Bedrijfsvoering

Hogere lasten voor dit programma (€ 180.000) zorgen voor een hogere doorberekening aan de overige programma's.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

		Realisatie		Primaire begroting		Herziene begroting		Realisatie
<u>Lasten:</u>								
Cat		2008		2009		2009		2009
1	Salarissen en sociale lasten	€	3.284	€	3.277	€	3.345	€ 3.555
2	Rente en afschrijvingen	€	-					
3	Goederen en diensten	€	915	€	386	€	1.034	€ 2.609
4	Overdrachten	€	3.156	€	3.028	€	3.028	€ 3.378
6	Verrekeningen	€	1.861	€	1.976	€	2.129	€ 2.159
totale lasten		€	9.215	€	8.667	€	9.535	€ 11.701

Baten:

Cat								
Batensoort								
2	Rente en afschrijvingen	€	-	€	-	€	-	€ -
3	Goederen en diensten	€	939	€	521	€	1.127	€ 2.719
4	Overdrachten (0-4 jr)	€	3.137	€	2.980	€	2.980	€ 3.344
4	Overdrachten (gem bijdr)	€	5.166	€	5.166	€	5.428	€ 5.428
6	Verrekeningen	€	-			€	-	€ -
totale baten		€	9.242	€	8.667	€	9.535	€ 11.492
Resultaat voor bestemming		€	27	€	-	€	-	€ 209-
Onttrekkingen aan reserves		€	-	€	-	€	-	€ -
Resultaat		€	27	€	-	€		€ 209-

Infectieziekten en Milieu (I&M)

<u>Lasten:</u>		Realisatie	Primaire	Herziene	Realisatie
Cat		2008	2009	2009	2009
1	Salarissen en sociale lasten	€ 2.127	€ 2.163	€ 2.382	€ 2.447
2	Rente en afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
3	Goederen en diensten	€ 868	€ 983	€ 712	€ 781
4	Overdrachten	€ -	€ -	€ -	€ -
6	Verrekeningen	€ 1.061	€ 1.135	€ 1.227	€ 1.316
totale lasten		€ 4.056	€ 4.281	€ 4.321	€ 4.545
 <u>Baten:</u>					
Cat					
Batensoort					
2	Rente en afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
3	Goederen en diensten	€ 1.742	€ 2.126	€ 1.708	€ 1.972
4	Overdrachten	€ 2.124	€ 2.156	€ 2.613	€ 2.613
6	Verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
totale baten		€ 3.866	€ 4.281	€ 4.321	€ 4.586
Resultaat voor bestemming		€ 190-	€ -	€ -	€ 41
Onttrekkingen aan reserves		€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat		€ 190-	€ -	€ -	€ 41

Sociaal Medische Gezondheidszorg (SMGZ)

		Realisatie		Primaire		Herziene		Realisatie
Lasten:				begroting		begroting		
Cat			2008		2009		2009	2009
1	Salarissen en sociale lasten	€	1.359	€	1.237	€	1.489	€ 1.563
2	Rente en afschrijvingen	€	-	€	-	€	-	€ -
3	Goederen en diensten	€	623	€	326	€	821	€ 766
4	Overdrachten	€	-	€	-	€	-	€ -
6	Verrekeningen	€	482	€	547	€	519	€ 516
totale lasten		€	2.464	€	2.111	€	2.829	€ 2.846

Baten:

Cat								
Batensoort								
2	Rente en afschrijvingen	€	-	€	-	€	-	€ -
3	Goederen en diensten	€	2.144	€	2.061	€	2.467	€ 2.509
4	Overdrachten	€	16	€	50	€	362	€ 362
6	Verrekeningen	€		€	-	€	-	€ -
totale baten		€	2.160	€	2.111	€	2.829	€ 2.871
Resultaat voor bestemming		€	304-	€	-	€	-	€ 26
Onttrekkingen aan reserves		€	-	€	-	€	-	€ -
Resultaat		€	304-	€	-	€	-	€ 26

Gezondheidsbevordering, Beleid en Onderzoek (GBO)

		Realisatie	Primaire	Herziene	Realisatie
<u>Lasten:</u>			begroting	begroting	
Cat		2008	2009	2009	2009
1	Salarissen en sociale lasten	€ 1.432	€ 1.533	€ 1.593	€ 1.504
2	Rente en afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
3	Goederen en diensten	€ 253	€ 370	€ 392	€ 423
4	Overdrachten	€ -	€ -	€ -	€ -
6	Verrekeningen	€ 756	€ 799	€ 799	€ 858
totale lasten		€ 2.441	€ 2.703	€ 2.784	€ 2.785
 <u>Baten:</u>					
Cat					
Batensoort					
2	Rente en afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
3	Goederen en diensten	€ 358	€ 184	€ 270	€ 491
4	Overdrachten	€ 2.329	€ 2.519	€ 2.514	€ 2.514
6	Verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
totale baten		€ 2.687	€ 2.703	€ 2.784	€ 3.005
Resultaat voor bestemming		€ 246	€ -	€ -	€ 220
Onttrekkingen aan reserves		€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat		€ 246	€ -	€ -	€ 220

Directiebureau en Beleidsstaf (D&B)

Lasten:		Realisatie		Primaire begroting		Herziene begroting		Realisatie	
Cat.		2008		2009		2009		2009	
1	Salarissen en sociale lasten	€	826	€	770	€	549	€	581
2	Rente en afschrijvingen			€	-	€	-		
3	Goederen en diensten	€	346	€	339	€	421	€	423
	Fusiekosten	€	356	€	190	€	111	€	115
	Kosten integratie JGZ		-	€		€	250	€	361
6	Verrekeningen	€	183	€	192	€	199	€	207
totale lasten		€	1.711	€	1.491	€	1.530	€	1.687

Baten:

Cat.	Batensoort								
2	Rente en afschrijvingen	€	-	€	-	€	-	€	-
3	Goederen en diensten	€	124	€	118	€	77	€	99
4	Overdrachten	€	440	€	456	€	280	€	251
6	Reserveringen	€		€	-	€	-	€	
6	Verrekeningen	€	837	€	914	€	982	€	975
totale baten		€	1.401	€	1.488	€	1.339	€	1.326
Resultaat voor bestemming		€	310-	€	3-	€	191-	€	361-
Onttrekkingen aan reserves		€	3	€	3	€	3	€	3
Dotatie algemene reserve						€	62-	€	62-
Resultaat		€	307-	€	-	€	250-	€	420-

Bedrijfsvoering (BV)

Lasten:		Realisatie		Primaire		Herziene		Realisatie	
Cat.		2e /m 4e kw		begroting		begroting		2009	
		2008		2009		2009		2009	
1	Salarissen en sociale lasten	€	1.307	€	1.508	€	1.525	€	1.551
2	Rente en afschrijvingen	€	379	€	395	€	429	€	394
3	Goederen en diensten	€	2.279	€	2.084	€	2.144	€	2.352
4	Overdrachten	€	-	€	-	€	-	€	-
6	Verrekeningen	€	-	€	-	€	-	€	-
totale lasten		€	3.965	€	3.987	€	4.098	€	4.297
Baten:									
Cat. Batensoort									
2	Rente en afschrijvingen	€	58	€	50	€	10	€	4
3	Goederen en diensten	€	316	€	202	€	166	€	163
4	Overdrachten	€	-	€	-	€	-	€	-
6	Reserveringen	€	-	€	-	€	-	€	-
6	Verrekeningen	€	3.506	€	3.735	€	3.892	€	4.080
totale baten		€	3.880	€	3.987	€	4.068	€	4.248
Resultaat voor bestemming		€	85-	€	-	€	30-	€	49-
Onttrekkingen aan reserves		€	85	€	-	€	30	€	49
Resultaat		€	-	€	-	€	-	€	-

3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Hieronder worden de grondslagen uiteengezet die zijn gehanteerd bij het opstellen van deze jaarrekening. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.3.1 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Vaste Activa

Materiële vaste activa

De GGD Hollands Noorden heeft alleen materiële vaste activa met een economisch nut. De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven met de volgende termijnen:

- a. 30 jaar: nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen en rioleringen;
- b. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- c. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- d. 10 jaar: verbouwing en inrichting huisvesting; veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- e. 5 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen; automatiseringszaken (hard- en software);
- f. niet: gronden en terreinen.

Uitzondering hierop vormen de verbouwingsinvesteringen in de huisvesting te Schagen. Omdat deze afkomstig zijn van het Gewest Kop van Noord-Holland waar een afschrijvingstermijn van 40 jaar werd gehanteerd en omdat het restant van de boekwaarde van deze activa na vertrek van de GGD uit het pand, voor rekening komt van het Gewest, blijft de afschrijvingstermijn van deze activa 40 jaar (vanaf het moment van aanschaf). In 2008 is het eigendom van deze investeringen overgedragen aan de GGD Hollands Noorden.

Hiernaast zijn de investeringen die gepleegd zijn in de panden in Schagen geactiveerd met een afschrijvingstermijn die gelijk is aan de nog resterende looptijd van de betreffende huurcontracten. Dit om te voorkomen dat we aan het einde van de looptijd bij een eventuele verhuizing geconfronteerd worden met nog resterende boekwaarden. Omdat deze investeringen gepleegd zijn om de dienstverlening aan de 0-4 jarigen in de regio mogelijk te maken, vindt afschrijving plaats met ingang van 2010.

Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid om af te wijken van de genoemde afschrijvingstermijnen. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 5.000 behoeven niet te worden geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. De laatstgenoemde activa worden altijd geactiveerd.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraad medische verbruiksgoederen wordt gewaardeerd tegen de laatst geldende inkoopprijs.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. In 2008 is de laatste onttrekking aan de voorziening dubieuze debiteuren gedaan. Omdat het risico op aanzienlijke oninbaarheid van openstaande facturen laag wordt ingeschat, is geen dotatie aan de voorziening voor dubieuze debiteuren gedaan.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank- en kassaldi.

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaat uit:

- *Algemene reserve*
De algemene reserve is een belangrijk onderdeel van de weerstandscapaciteit en is aanwezig om onverwachte tegenvallers in de exploitatie op te kunnen vangen. De hoogte van de algemene reserve was per 31-12-2008 € 61.814 negatief. Dit werd veroorzaakt door het aanzienlijke negatieve saldo in de exploitatie over 2008. In de herziene begroting over 2009 is een dotatie opgenomen ter grootte van dit bedrag zodat de algemene reserve per 31-12-2009 € 0,- bedraagt. In de herziene begroting voor 2009 was in verband met het niet aan gemeenten doorberekenen van de aanloopkosten voor de integratie van de JGZ, een negatief exploitatiesaldo van € 250.000 opgenomen. In werkelijkheid bedraagt het negatieve resultaat € 342.503. Verwerking van dit resultaat in de algemene reserve, levert een bedrag op van € 342.503 negatief. In 2010 zal duidelijk worden welke omvang de nog te betalen frictiekosten hebben. Dit bedrag zal opgenomen worden in de exploitatie over 2010 en zal zorgen voor een verdere toename van de negatieve algemene reserve. De efficiencywinst die naar verwachting gerealiseerd gaat worden met de integratie van de 0-19 jarigenzorg is in de begroting opgenomen voor een bedrag van € 388.000. Dit bedrag zal enige jaren gebruikt moeten worden om de negatieve algemene reserve in te lopen. In de loop van 2010 wordt meer bekend over de omvang van de frictiekosten.
- *Bestemmingsreserves*
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waar door het bestuur een bepaalde bestemming aan is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het Algemeen Bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming. Een specificatie van deze bestemmingsreserves staat op pagina 35 van deze programmarekening.
- *Resultaat na bestemming*
Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het Algemeen Bestuur zal een besluit nemen inzake de verwerking van dit uiteindelijke saldo.

Voorzieningen

Waardering van de voorzieningen vindt plaats tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

Hieronder zijn opgenomen (tegen nominale waarde):

- Schulden met een looptijd van minder dan een jaar;
- Vooruit ontvangen bedragen (o.a. projectgelden);
- Rekening-courant krediet.

3.3.2 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

LASTEN

Salarissen en sociale lasten

Hieronder zijn begrepen de salarislasten, pensioenlasten, overige sociale lasten en overige kosten van het vaste personeel. Het personeel van derden dat wordt ingehuurd, wordt opgenomen onder goederen en diensten.

Rente en afschrijving

Het rentepercentage t.b.v. interne financiering bedraagt 4,5%. Alle activa worden lineair afgeschreven. De termijnen die hierbij gelden, zijn opgenomen in de toelichting op de balans.

Goederen en diensten

Deze post bestaat uit een aanzienlijk aantal verschillende kostenposten. Hieronder geven we een aantal zaken weer dat hieronder is opgenomen:

- Personeel van derden (inhuur van uitzendbureaus e.d.)
- Huisvestings- en kantoorkosten
- Kosten van bestuur, beheer en administratie
- Advisering WVG
- Entstoffen
- Kosten van de gesubsidieerde projecten

Fusiekosten

Gezien het bijzondere karakter van deze post, is ervoor gekozen om deze apart weer te geven. Het betreft de kosten die gemaakt zijn als uitvloeisel van de fusie. Onder deze post zijn onder andere opgenomen de salarissen van de medewerkers die in het mobiliteitsbureau opgenomen zijn (€ 99.000 in 2009) en de kosten van het advies in het kader van de functiewaardering. De medewerkers uit het mobiliteitsbureau zijn grotendeels (€ 75.000) toegerekend aan projecten zodat de feitelijke frictiekosten n.a.v. de fusie in personele sfeer in 2009 nog € 24.000 bedroeg. De formatie die per 31-12-2009 nog in het mobiliteitsbureau aanwezig is (0,96 fte) wordt in de loop van 2010 geheel opgelost door deels interne en deels externe plaatsing. Vanaf 2010 zal deze post dan ook niet langer te zien zijn.

Overdrachten

Deze betreffen de volgende twee posten:

- De betaling van subsidie aan het Logopedisch Centrum;
- De Regeling Specifieke Uitkering (RSU): dit betreft van de gemeenten verkregen gelden voor de uitvoering van de wettelijke verplichte taken (uniform deel van het basispakket) jeugdgezondheidszorg. Deze uitkering is een aanvulling op de reeds in het gemeentefonds aanwezige middelen voor de jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen en wordt door GGD HN doorbetaald aan de thuiszorg. Met ingang van 2010 voert de GGD de 0-4 jarigenzorg overigens zelf uit en zal deze doorbetaling niet langer aan de orde zijn.

Reserveringen en verrekeningen

Onder deze post staan op totaalniveau de bijdragen aan reserves en voorzieningen opgenomen (voor zover verwerking in de exploitatie is toegestaan) en op lager niveau (per programma) de verrekeningen tussen de verschillende programma's.

BATEN

Rente

Deze heeft betrekking op de ontvangen rente op de lopende rekeningen en uitgezet geld.

Goederen en diensten

Deze post bestaat uit een aanzienlijk aantal verschillende posten, waar onder de opbrengst voor reizigersvaccinaties, inzet t.b.v. derden op het gebied van cursussen, en dergelijke.

Overdrachten

Deze betreffen:

- De gemeentelijke bijdrage: deze omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in de exploitatiekosten van de basistaken;
- RSU-gelden;
- Projectgelden: projectbijdragen gemeenten en/of andere organisaties t.b.v. het uitvoeren van projecten.

Reserveringen en verrekeningen

Onder deze post staan op totaalniveau de onttrekkingen aan reserves opgenomen (voor zover verwerking in de exploitatie is toegestaan) en op programmaniveau de verrekeningen tussen de verschillende programma's.

4.2 Voorstel tot resultaatbestemming

De programmarekening sluit met een negatief resultaat van € 342.503. Het voorstel is om dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve die per 31-12-2009 aanwezig is. Na verwerking hiervan, bedraagt de algemene reserve € 342.503 negatief. In 2010 zal de omvang van de algemene reserve verder negatief worden als gevolg van de af te rekenen frictiekosten. De algemene reserve zal in de loop van de komende jaren ingelopen moeten worden uit de efficiëncyslag die gerealiseerd wordt door de integratie van de 0-19 jarigenzorg.